

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, JUNE – BIRŽELIO 27, 2015 • Vol. CVI Nr. 75 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-26-15

ŠIAME NUMERYJE:

Paroda okupacijos
išvakarėse – 10 psl.

Jaunimas gaivina
S. Dariaus svajonę – 14 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Šventė sau ir kitiems

Linksma buvo praėjusį savaitgalį Centrinės New Jersey Lietuvių Bendruomenės surengta vasaros šventė „Oi girioj girioj, žalioj girėlėj“, kurioje koncertavo atlikėjai iš Lietuvos – dainininkė Rasa Serra ir multiinstrumentalistas Saulius Petreikis. Kasmetinės vasaros Joninių šventės Centrinėje NJ rengiamos su tikslu pritraukti lėšų bendruomenės veiklai tęsti, patalpų nuomai (glaudžiamės Estų namuose), lituanistinei mokyklai „Lietuvėlė“ ir kitiems lietuvių puoselėjimo tikslams čia, Užatlantėje. Rengiant šią šventę dalyvavo didelis būrys lietuvių. Šiuos nuostabius tautinius drabužius siuvo, žolynus skynė ir vainikus atlikėjams iš jų pynė Rasa Lukošienė, Kristina Riškutė ir Ramutė Plokštienė su būriu pagalbininkių. Joms ir dar penkioms dešimtims bendruomenės lietuvių, kurie geranoriškai dirbo įvairius darbus, kad sukurtų šią gražią šventę – didelė padėka ir pagarba.

Centrinės NJ LB info

Visiems labai patiko Rasos Serra ir Sauliaus Petreikio muzikavimas.
Šarūno Stančiausko ir Marko Četrausko nuotr.

Į šventę dalyviai rinkosi pasipuošę tautiniais drabužiais.

Lietuvos ambasadoriumi JAV siūlomas R. Kriščiūnas

Vyriausybė birželio 26 d. posėdyje nutarė Prezidentei Daliai Grybauskaitėi teikti Lietuvos ambasadoriumi JAV skirti užsienio reikalų viceministrą Rolandą Kriščiūną.

R. Kriščiūnas karjerą Užsienio reikalų ministerijoje (URM) pradėjo 1993 metais Ekonominės ryšių departamente. Diplomatas turi darbo JAV patirties – 1998–2001 m. jis ėjo pirmojo sekretoriaus pareigas Lietuvos ambasadoje Vašingtone. 2001–2012 m. R. Kriščiūnas dirbo Lietuvos finansų ministerijoje – ten ėjo Europos Sąjungos paramos departamento direktoriaus, Finansų ministerijos sekretoriaus ir finansų viceministro (2009–2012 m.) pareigas. Nuo 2012 m. R. Kriščiūnas – užsienio reikalų viceministras.

Tame pačiame posėdyje ambasadore Šveicarijoje pasiūlyta skirti URM Strateginio valdymo skyriaus vedėją Valentina Zeitler, ambasadore Pietų Afrikos Respublikoje – URM teisės ir tarptautinių sutarčių departamento direktorę Sigutę Jakštonytę.

Šalies vadovei pritarus R. Kriščiūnas į naujas pareigas būtų skiriamas nuo rugpjūčio 3 dienos, V. Zeitler ir S. Jakštonytė – nuo liepos 27 dienos.

LR Vyriausybės info

Rolandas Kriščiūnas

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

„Esu labai dėkingas visiems”

Arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus homilija Kauno arkikatedroje bazilikoje

Birželio 24-ąją, švęsdama savo dangiškojo globėjo Šv. Jono Krikštytojo Gimimą, Kauno arkivyskupijos bendruomenė dėkojo Dievui už arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus tarnystę, už ganytoją, tvirta ranka ir sykiu tėviška širdimi beveik du dešimtmečius vadovavusį arkivyskupijai. Išskilmė vyko Kauno arkikatedroje bazilikoje – toje pat šventovėje, kurioje prieš 24 metus, 1991 metais, vyko vyskupo Sigito konsekracija, o prieš 19 metų, taip pat per Sekmines, – ingresas pradėjus eiti Kauno arkivyskupo metropolito pareigas ir kurioje per šiuos beveik du dešimtmečius buvo arkivyskupo sostas.

Arkikatedroje buvo švenčiama išskilinga Eucharistija, o jai pasibaigus buvo pasakyta daug nuoširdžių, susirinkusiųjų plojimais palydėtų padėkos žodžių už meilę, kurią ganytojas skleidė žmonėms ir Viešpačiui, už drąsą, su kuria gynė tiesą ir krikščioniškas vertybes, už tiesumą ir sykiu žmogišką šilumą, kurią daugelis patyrė.

Eucharistiją koncelebravo apaštališkasis nuncijus Baltijos šalyse arkivyskupas Pedro López Quintana, kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, Kaišiadorių vyskupas emeritas Juozas Matulaitis, Panevėžio vyskupai emeritai Jonas Kauneckas ir Juozas Preikšas, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Kęstutis Kėvalas, Telšių vyskupijos augziliaras vyskupas Linas Vodopjanovas OFM, LVK generalinis sekretorius kun. Kęstutis Smilgevičius, LVK delegatas užsienio lietuvių sielovadai prel. Edmundas Putrimas ir daugiau kaip aštuoniasdešimt kunigų (ne tik Kauno arkivyskupijos). Liturgijoje patarnavo diakonai bei Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai.

Vėliau homiliją sakęs arkivyskupas atkreipė dėmesį į Šv. Jono Krikštytojo misiją – tiesti kelią pasaulio Gelbėtoji bei į tai, jog Dievas skiria misiją ir kiekvienam žmogui.

Šv. Jono Krikštytojo Gimimas

Šv. Jono Krikštytojo Gimimo šventės Mišiose yra skaitoma ištrauka iš pranašo Jeremijo knygos: „Man atėjo Viešpaties žodis: „Dar prieš sukurdamas išciöse, tave aš pažinau, dar prieš gimimą tave aš pašventinau, – pranašu tautoms tave aš paskyriau” (Jer 1, 5). Šitaip pranašas Jeremijas nusako jam Dievo skiriamą misiją. Tačiau pranašas bando prieštarauti Dievui: „Ak, mano Viešpatie Dieve! Juk aš dar nemoku kalbėti: aš dar per jaunas!” Tačiau Dievas savo plano nepakeičia: „Nesakyk: ‘Esu tik vaikas!’ Kur tik tave siųsiu, tu eisi, ką tik tau liepsiu, – kalbėsi! Nebijok nieko, nes aš esu su tavimi ir tave apsaugosiu” (Jer 1, 7–8).

Bažnyčia šiuos pranašo Jeremijo knygos žodžius skiria ir Jonui Krikštytojui. Jonas buvo pašauktas dar svarbesnei misijai – paruošti kelią pasaulio Gelbėtojui.

Evangelijoje neaprašomas net Jėzaus Motinos Marijos gimimas, o Jono Krikštytojo, panašiai kaip ir Jėzaus, gimimas aprašomas smulkmeniškai. Motina Elzbieta pradeda kūdikį gilioje senatvėje. Tėvas Zacharijas, nepaisydamas žydų tradicijos, gimusiam kūdikiui duoda Jono vardą ir pranašauja, kad jis bus Mesijo kelio tiesėjas: „Tu, vaikeliai, būsi vadinamas Aukščiausiojo pranašu, nes tu eisi pirma Viešpaties jam kelio nutiesti. Tu mokysi jo žmones pažinti išganyką iš nuodėmių atleidimo” (Lk 1, 76).

O toliau evangelistas tik keliais žodžiais nusako tolesnį šio kūdikio gyvenimą ir pasiruošimą misijai: „Kūdi-

kis augo ir tvirtėjo dvasia. Jis gyveno dykumoje iki pat viešo pasirodymo” (Lk 1, 80).

Dievas kiekvienam žmogui skiria tam tikrą misiją, ir jos vertė priklauso ne nuo skiriamų atlikti darbų dydžio, bet nuo to, kaip žmogus ją atlieka ir kiek jis yra ištikimas Dievui. Net didelė misijai skirtas žmogus gali ją atlikti taip blogai, kad dėl to gali kentėti daugelis. O mažą misiją atliekantis žmogus gali būti šventasis. Bažnyčios istorijoje yra buvę blogų vyskupų, net popiežių, kurie Bažnyčiai padarė labai daug žalos. Tuo tarpu visai paprasta šeima, kaip motina Elzbieta ar tėvas Zacharijas, gali būti tiesiog palaima tautai. Mes didžiuojamės Lietuvos Nepriklausomybę apgynusiais pradžios savanoriais ir pokario partizanais, paaugojusiais gyvybę dėl Lietuvos laisvės. O kas gi išmokė juos aukos dvasios ir meilės Tėvynei, jei ne jų motinos ir tėvai, kurių vardų nerasime istorijos vadovėliuose, bet jų vardai įrašyti Dievo širdyje. Jie gerai atliko savo misiją.

Prieš penkiasdešimt trejus metus Dievas vyskupo rankų uždėjimu man pavedė atlikti kunigo misiją, prieš keturiasdešimt septynerius pakvietė į Jėzaus Draugiją, o prieš dvidešimt ketverius metus pavedė vykdyti vyskupo tarnystę. Link kunigystės buvo nuosekliai eita, bet vyskupo tarnystė ištiko nelauktai, netikėtai. Dievas dažnai elgiasi taip, kad mes, žmonės, negalime prognozuoti, kas mūsų laukia. Mes galime tik atsiliepti – jo skiriamą misiją priimti ar atmesti, atlikti ją stropiai

ar aplaidžiai.

Dievas pavedė atlikti vyskupo misiją tuo metu, kai Lietuva ir Bažnyčia kėlėsi laisvam gyvenimui, kai reikėjo kurti tai, kas okupantų per pusšimtį metų buvo negailestingai griauta. Kaip Lietuvos Nepriklausomybės kūrėjų jokiuose kursuose niekas nemokė, kaip reikia svarbiais atvejais teisingai pasielgti – ką daryti ir ko nedaryti, panašiai ir atsikuriančioje Lietuvos Bažnyčioje daug kur reikėjo labiau pasitikėti Dievo vedimu, nei savo išmintimi ar patirtimi. Todėl šiandien labiausiai noriu padėkoti Dievui, kuriam patikėjau savo gyvenimą ir kunigiškąją, vėliau vyskupiškąją tarnystę.

Jeigu ne stropūs pagalbininkai – kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai, kurie atsiliepė į jiems Dievo pavestą misiją, daug kas būtų buvę nepadaryta. Todėl šiandien, pasitraukdamas nuo arkivyskupijos vairo, pirmiausia noriu daug kam padėkoti.

Mano didelė pagarba ir dėkingumas prieš mane arkivyskupijai vadovavusiam kardinolui Vincentui, kuris dar seminarijos laikais buvo mano mokytojas; taip pat su manimi tarnavusiems vyskupams augziliarams – vyskupui Rimantui, vyskupui Jonui ir vyskupui Kęstučiui. Iš jų mokiausi mylėti Bažnyčią ir jų pavyzdys bei išmintingas žodis padėdavo priimti reikiamus sprendimus.

Mano nuoširdi pagarba drauge su manimi tarnavusiems kunigams. Širdis džiaugėsi, kai mačiau kunigus, besirūpinančius ne savo patogumais ir pinigais, bet gyvosios Bažnyčios statyba. Mačiau juos uoliai katechizuojančius vaikus, patarnaujančius jaunimo stovyklose, uoliai lankančius ligonius. Jei ne šie kunigai, neturėtume „Marijos radijo”, nebūtų įvykęs Kauno arkivyskupijos II sinodas, nebūtų pradėtas nuolatinis diakonatas, nebūtų ministrantų stovyklų, maldos grupių. Daug ko nebūtų. Tačiau buvo atvejų, kai širdis verkė, nes gerai suvokiau, kad bet kokia kunigo klaida neša nesuskaičiuojamus nuostolius.

Su dideliu dėkingumu ir meile menu vyrus ir moteris, paaugojusius savo gyvenimą Dievui. Ten, kur reikėjo didelės atsakomybės ir pasitikėjimo, pakviesdavau juos kaip dvasios vadus arba kaip ištikimas pagalbininkes, ir jie niekada nenuvylė.

Kunigai ir vienuoliai, nors ir kaip svarbūs, vieni patys niekuomet nebūtų atlikę to, ką reikėjo nuveikti. Jų buvo per mažą. Didžiulį darbą arkivyskupijoje atliko pasauliečiai. Jie projektavo Šiluvą, naujam gyvenimui prikėlė nacionalizuotus pastatus, jie dėstė tikybą, katechizavo; jie ruošė jauna-

vedžius ir rūpinosi vargšais. Daug kur jie tarnavo kaip savanoriai. Pasauliečių komandos, kurią turėjau šalia savęs, galėtų pavydėti bet kuri verslo ar valdžios institucija. Svarbiausia, kad pasauliečiai ištikimai ir uoliai tarnavo, gaudami kuklų atlygį, nes Bažnyčia Lietuvoje neturėjo ir neturi didelių finansinių galimybių, apie ką kalba jos oponentai.

Esu labai dėkingas visiems, kurie formavo mane kaip kunigą ir vienuolį. Jie išmokė, kad žmogaus laimė ne piniguose ar patogiume, be rūpesčių gyvenime. Todėl niekas negalės padaryti intrigos nei dėl vyskupo namų, nei automobilių ar sąskaitų bankuose. Viskas, kas atėjo, nuėjo gyvosios Bažnyčios statybai.

Dėkoju valdžios žmonėms ir politikams, kuriems rimtai rūpėjo Lietuvos reikalai, kurie gynė šeimą, gyvybę ir kurie iš Bažnyčios tikėjosi ne potencialių rinkėjų, bet bendradarbiavimo, kad žmonėms Lietuva būtų saugūs namai, kurių niekas nenorėtų palikti.

Dėkoju visiems žinomiems ir nežinomiems oponentams; kai kurių priešiškojo dažnai negalėjau net suprasti. Atrodo, pats faktas, kad buvai aukštosiose pareigose, leido kai kam įtartį tave visomis galimomis nuodėmėmis. Iš jų patyriau smūgių ir nepelnytų pažeminimų. Manau, kad daug ką jie darė ne iš blogos valios, bet dėl to, kad klydo ar buvo suklaidinti.

Šiandien ramia širdimi palieku vyskupo tarnystę. Tačiau visada būsiu šalia ir kaip sugebėdamas remsiu visus gerus darbus, kurie ateityje bus vykdomi arkivyskupijoje ir Lietuvoje. Tikiuosi, kad daugelis iš jūsų savo malda palydėsite tolesnę mano gyvenimo kelią.

Baigdamas noriu atsiprašyti visų, kuriuos kuo nors nuvyčiau ar įskaudinau, kai paliesdavau nelengvi mano sprendimai. Deja, tokių sprendimų buvo ne vienas.

Mano didžiausias noras, kad arkivyskupija, susidedanti iš dvasininkų, vienuolių ir pasauliečių, ateityje išliktų kaip tvirta, vieninga šeima, spinduliuojanti meile ir nuolat ieškanti tų, kurie dar nesuradę Evangelijos kelio.

2015 m. birželio 24 d.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD) – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame.

„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

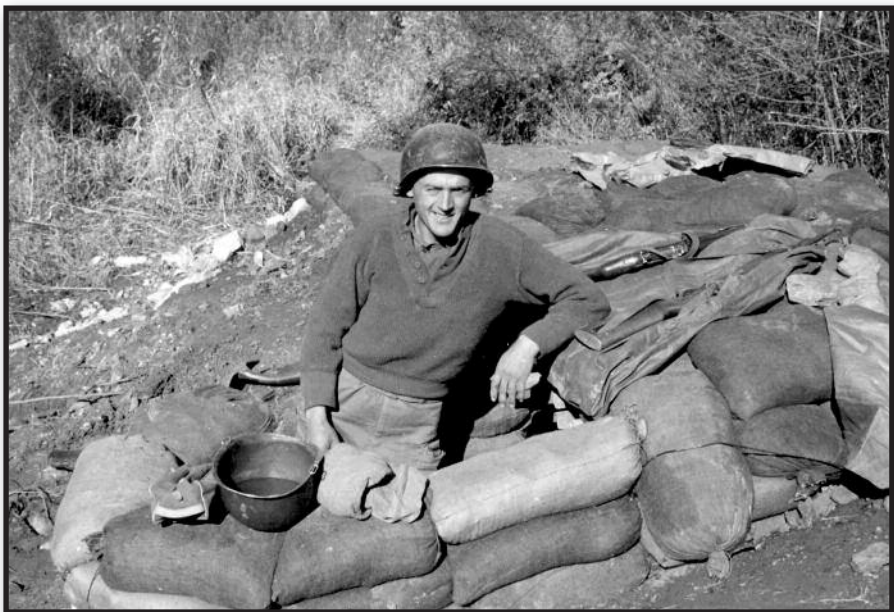
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Viktoras Jautokas

Ant laivo denio plaukiant per Ramųjį vandenyną. Iš k.: V. Jautokas ir Edis Kybartas, kartu perėję karinį parengimą.

Lietuviška daina Korėjos karo fronte

VIKTORAS JAUTOKAS

Šalia žinių „Drauge“ apie artėjančią Dainų šventę Čikagoje prisidėjo ir žinia, kad Šiaurės Korėjos jaunasis diktatorius grasina ne tik Pietų Korėjai, bet ir Amerikai. Tai atgaivino manyje prisiminimus apie tai, ką pats patyriau Korėjos karo metu. Per vienerius metus Korėjos karo fronte įvyko visokių atsitikimų – vieni ma-lonūs, kiti blogi, siaubingi. Nuo priešo artilerijos sviedino žuvo mūsų baterijos vadas, buvo daug sužeistų. Iš penkių mūsų skyriaus kareivių vienas buvo labai sunkiai sužeistas, o kitam pašlijo nervai. Sužeistus kareivius greitai išgabendavo iš pirmųjų fronto linijų.

Dabar noriu paminėti vieną išskirtinį atsitikimą, kuris man buvo netikėtas, nelauktas, stebinan-tis, jaudinantis. Jau anksčiau galvojau apie jį parašyti, bet vis abejoju, ar bus kam įdomu.

Anksčiau „Drauge“ perskaičiau Juozo Gailos gyvenimo „išpažintį“ ir Romualdo Kriau-čiūno atsisveikinimą su savo namu, kuriame ilgai gyveno. Man irgi buvo panašiai. Atsisveikinau su namu, kuriame mano šeima išgyveno daugiau negu 30 metų. Ir dabar, važiuodami su žmona Rūta (vaikai Paulius ir Raminta jau išėję iš namų) į Čikagos Jaunimo centrą, specialiai pakeliui pravažiuojame pro buvusį namą, grąžinantį daug prisi-minimų.... Taigi, šių dviejų minėtų žmonių straipsniai paskatino mane, kad ir gerokai vėliau, parašyti šį straipsnį apie tai, kaip aš atsidūriau Korėjos karo fronte ir kur išgirdau lietuvišką dainą.

Į JAV atvykau su tėvais ir penkiomis seserimis 1950 metais. Dar nebuvau Čikagoje pilnai sušilęs kojų, kai amerikietė pusseserė Natalija mane išpėjo, kad visi vyrai, sulaukę 18 metų amžiaus, privalo registruotis „Selective Service“ įstaigoje. Nežinojau net kur ji yra, todėl vieną dieną Natalija mane autobusu nuvežė į Čikagos centrą, kur užsiregistravau.

Praslinkus kelioms savaitėms, prasidėjo Korėjos karas (1950 m. birželio 25 d.). Po dviejų mėnesių gavau pranešimą, kad esu šaukiamas į kariuomenę, bet pirmiausia privalau atvykti sveikatos patikrinimui. Pranešė, kad esu sveikas ir liepė laukti pašaukimo.

Praslinko pirmosios Amerikoje šv. Kalėdos, pirmieji Naujieji metai ir netrukus po jų atėjo šaukimo laiškas. Nuvykau į nurodytą vietą. Dar su civiliniais rūbais, mus (apie šimtą vyrų) prisaikdino ir autobusais nuvežė į paskirstymo stovyklą Fort Sheridan Čikagos šiaurinėje dalyje. Prasidėjo kareivio gyvenimas: išdavė visą karišką aprangą, supažindino su kariuomenės taisyklėmis bei teisėmis. Po dviejų dienų važiovome traukiniu į apmokymo bazę Camp Chaffe, Arkansas valstijoje. Patekau į tankų batalioną, kur buvome trys lietuviai, vienas latvis ir vienas ukrainietis – penki dypukai tarp amerikiečių.

Man karinis parengimas nebuvo labai sunkus. Bėgimas iš Lietuvos pripratino prie visokių sunkumų, baisenybių: bombardavimų, šaudymų, maisto trūkumo, nemigos. Po karo lankiau gimnaziją lietuvių stovykloje, priklausiau skautų organizacijai. Todėl man karinis parengimas buvo daug lengvesnis, negu kitiems išlepintiems amerikiečiams. Per ka-

rinį parengimą išmokau naudoti visus ginklus – nuo šautuvo, minosvaidžio iki patrankų.

Po apmokymo ir savaitės atostogų, mes, naujokai, atsidūrėme kariuomenės bazėje Seattle, Wash-ington valstijoje, o iš ten apie penktą valandą vaka-ro, orkestrui grojant atsisveikinimą, išplaukėme į Ra-mųjį vandenyną. Žiūrėdamas į plačiuosius vandenį galvojau: „Kaip keista. Neseniai plaukiau per At-lantą, o dabar plaukiu per Ramųjį vandenyną“. Neprisimenu, kiek savaičių plaukėme, bet pagaliau lai-vas įplaukė į uostą, kur buvo užrašyta – Yokohama. Dabar buvau tikras, kad esame Japonijoje. Traukiniu pervažiavę Tokijo miestą, pasiekėme amerikie-čių bazę Camp Drake, iš kurios matėsi sniegu pa-dengta aukščiausio Japonijos kalno Fuji viršūnė. Tuoju gavome fronto žieminių rūbų aprangą, gele-žinį šalmą, pėstininkų šautuvą. Pasiekę laivu Pietų Korėją, nužygiavome į barakus. Ryte po pusryčių, su-sėdę po dešimt kareivių į kiekvieną sunkvežimį, pa-judėjome link fronto, kuris buvo už 40 mylių. Va-žiuojant visi kalbėjosi, net juokavo, bet, priartėjus prie fronto ir išgirdus artilerijos garsus, staiga iš-i-viešpatavo mirtina baimės tyla...

Lauke tvyrojo kalnų tamsa. Pakeliui po vieną ar du išmėtė mus į skirtingus dalinius, o mane į arti-lerijos baterijos štabą, kur seržantas nuvedė į ryši-ninkų skyrių, nes prie patrankų turėjo pakankamai kareivių. Skyriaus vyresnysis pasakė, kad turėsiu dvi savaites praleisti pirmose fronto linijose kaip žval-gas ir ryšininkas, o kitas dvi – artilerijos rajono sky-riuje. Ryšininko pareigos nebuvo lengvos, nes reikėjo žiūrėti, kad ryšys tarp baterijų ir fronto visada veiktų. Jei telefono vielas nukirsdavo, ypač artiler-ijų sviediniai, reikėjo jas sutaisyti, nesvarbu, ar nak-ties metas, ar šalta, ar lyja, ar sniega. Išeidamas pa-siimdavau šautuvą, papildomų šovinių, lauko tele-foną ir skubėdavau ieškoti nutrauktų telefono laidų. Saugodavausi, kad neužlipčiau ant minos, o išgirdęs arti sprogstančius priešo artilerijos sviedininius, au-tomatiškai krisdavau ant žemės. Taip pat reikėjo iš-mokti, kaip palaikyti ryšį, naudojant lauko radiją.

Vieną dieną, sugrįžęs iš fronto į bunkerį, gavau pranešimą, kad esu kviečiamas į baterijos štabą. Tuo-j pagalvojau: „O ką aš dabar blogo padariau?“ Pasi-tiko štabo seržantas, kurio paklausiau: „Ar suteik-site man Amerikos pilietybę?“ Jis pasakė, jei pasi-liksiū kariuomenėje dar vienerius metus, tada gau-siu pilietybę. Nesutikau. Tuoju pradėjo mane bar-ti, o aš net nežinojau už ką. Po to (pasirodo, kad jis tik juokavo!) nuėjo į kampą ir, paėmęs kartono dėžę, išpraudė man į rankas. Ant dėžės didelėmis raidėmis buvo parašyta: „Zenith Transoceanic Radio“. Prisi-miniau, kad prieš kelias savaites buvo paskelbta lo-terija. Nenorėjau joje dalyvauti, nes man buvo vi-siškai neįdomu. Bet skyriaus draugai ištraukė iš mano piniginės vieną dolerį ir, užrašę mano vardą, įmetė jį į dėžę. Seržantui padėkojau už laimikį. Dar dabar prisimenu, kaip džiaugėsi mano draugai, sa-kydami, kad vietoj sprogstančių garsų dabar klaus-sysis tikros muzikos. Radijas buvo maitinamas ba-terija, švarus, blizgantis, rodos, jam ne vieta purvi-name bunkeryje. Muziką transliuodavo iš tada ma-dingų šokių salių: Čikagos „Aragon“, New Yorko ir kitų Amerikos miestų, o taip pat ir iš viso pasaulio kraštų.

Vieną šaltą žiemos vakarą sėdėjau niūriame bun-keryje prie radijo, ieškodamas tinkamos bangos. Stai-ga pasigirdo choro atliekama daina. Melodija kažkur girdėta. O, žodžiai... tie žodžiai.... lyg tai lietuviški. Tikrai, tikrai lietuviški. Mane užvaldė visokiausios mintys. Šios dainos visų žodžių neprisimenu, bet ži-nau, kad daug kartų vis kartojo „Lietuva, mano Lie-tuva“..., o chorui dirigavo muzikas Jonas Švedas. Tai buvo lengva atsiminti, nes Vokietijoje lietuvių gim-nazijoje mane draugai buvo praminę „švedu“ (čia būtų kita istorija). Liko mano atmintyje ir daina „Ant kalno karklai siūbavo“, nes ją mes, skautai, dažnai dainuodavome prie laužo. Susidariau įspūdį, kad vyksta lietuvių Dainų šventė. Dar vis girdėjau dai-nos žodžius ir norėjau dar toliau klausytis, bet spro-gimai viską nutraukė. Man pranešė, kad turiu sku-bėti ieškoti nutrauktų telefono laidų. Lauke tamsu, žvarbu. Kaip norėjau dar ilgiau ten, bunkeryje, pa-būti ir klausytis mano dainų. Bet, deja, ne dabar...

Kartais klausydamės karinių pajėgų radijo tinklo (Armed Forces Radio Network). Ši stotis transliuodavo vėliausias žinias, muziką, vaidinimus. Kartą įsijungiu šią stotį ir išgirstu vardus: Antanas, Jonas, Petras, Vytautas ir kt. Kas čia dabar? Ogi, vyko vaidinimas anglų kalba apie Lietuvos parti-zanus. Mano draugams amerikiečiams buvo neaiš-kus žodis „partizanas“. Jiems paaiškinau.

Mane apėmė keistas jausmas – mes čia, Korėjo-je, bandome sulaikyti komunizmo veržimąsi, o Lie-tuvoje partizanai kovoja prieš tą patį priešą. Aš, lie-tuvis, esu bunkeryje kartu su amerikiečiais ir klaus-sausi lietuviškos muzikos, vaidinimų apie Lietuvos partizanus. Daug vėliau sužinojau, kad tuo pačiu metu mano brolis buvo paimtas į rusų kariuomenę.

Kai atėjo laikas man grįžti atgal į JAV, nutariau palikti radiją bunkeryje žygio draugams. Jie labai ap-sidžiaugė. Radijas buvo apdaužytas, subraižytas, nes tampėme jį iš vieno bunkerio į kitą, o kartais net ir po purvinus apkasus. Išvykimo dieną atsisveikinau su savo draugais ir su radiju, kuris man suteikė ne-užmirštamų akimirkų, – išgirsti bent kelias lietu-viškas dainas, partizanų kovas ir kitas man įdomias programas.

Iš Japonijos laivu per Ramųjį vandenyną apie 3 000 Amerikos karių grįžome į Seattle miestą, kur mus pasitiko orkestras su sveikinimais. Po dviejų sa-vaičių atostogų turėjau prisistatyti į Camp Crowder bazę, Missouri valstijoje. Paskyrė į kariuomenės po-liciją (M.P.). Pasibaigus kario tarnybai, grįžau atgal į Čikagą.

Šiandien esu Amerikos pilietis ir Amerikos karo veteranas, bet širdyje vis tiek jaučiuosi lietuvis.

Šv. Komunijos priėmimas karo lauke

Konsulas R. Česonis su dideliu susidomėjimu klausėsi partizano Juozo Jakavonio pasakojimų ir apžiūrinėjo jo sodyboje įrengtą istorinę ekspoziciją.

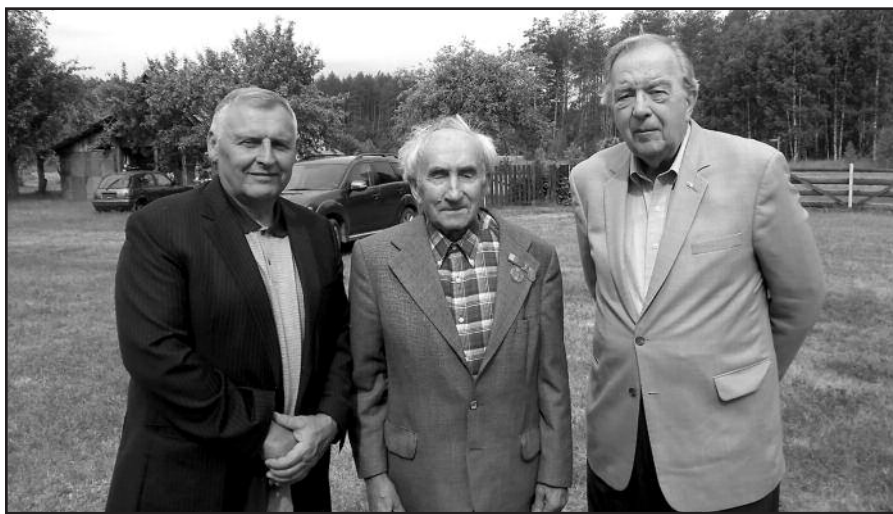
Lietuvos garbės konsulas JAV Rimas Česonis aplankė Merkinę

GINTARAS LUČINSKAS

LR garbės konsulas New Yorko valstijoje bei Alytaus ir Rochesterio susigimimavusių miestų komiteto pirmininkas Rimas Česonis viešėdamas Lietuvoje atvyko į Alytų dalyvauti Baltosios rožės miesto šventės renginiuose. Birželio 18 d. kartu aplankė Merkinę (Varėnos r.) ir jos apylinkes.

Senovėje Merkinė, pakeliui iš Vilniaus į Krokuva, buvo garsus ir didelis miestas su Magdeburgo teisėmis. Merkinė yra aukštame dešiniajame Nemuno krante, prie Merkio ir Stangės intakų. Kitapus Stangės yra garsusis Merkinės piliakalnis, kurio vieną šlaitą upelis yra gerokai nuardęs. Merkinė carinės okupacijos metu buvo nemažas prekybos centras, išaugęs kelių svarbių kelių sankryžoje, kur susikirto plentai iš Kauno į Gardiną ir iš Vilniaus į Suvalkus. Prekyba vertėsi žyda, o kiti gyventojai – žemės ūkiu, žvejyba ir grybais. Merkinė tvarkėsi savivaldybės teisėmis ir priklausė Trakų apskrities administracijai. Čia buvo valsčiaus raštinė, paštas, vaistinė ir pradžios mokykla, kurioje mokyta tik rusiškai. 1936 m. per Sekmines Merkinėje suruošta pirmoji Lietuvoje Senovės diena. Ją suorganizavo Alytaus Dzūkų Kraštotyros draugijos valdyba. Senovės dienos tikslas – pademonstruoti dzūkų senovės liaudies raudas, vestuves, senovinius šokius ir kitus būdingus dzūkų papročius ir surengti etnografinę ir liaudies meno dirbinių parodą. Suvažiavo tūkstančiai žmonių iš tolimiausių apylinkių ir iš laikinosios sostinės Kauno. Apsilankė Prezidentas Antanas Smetona, ministrai, rašytojai, menininkai ir kiti įžymūs asmenys. Buvo dainuojamos senovės dainos, šokama suktutės, mikitos, kubilai, kepurinės, porinamos oracijos, grojami senoviškais instrumentais dzūkų šokiai, rodomi gyvieji paveikslai. Tačiau galbūt labiausiai šis dzūkų miestelis didžiuojasi, kad čia po oficialaus Lietuvos krikšto 1387 m. viešėdamas Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Jogaila pasirašė Magdeburgo teises Vilniaus miestui.

Kaip pasakojo Merkinės kraštotyros ir genocido muziejaus direktorius Mindaugas Černiauskas, Merkinės muziejaus istorija skaičiuojama nuo

Iš k.: Gintaras Lučinskas, partizanas Juozas Jakavonis ir garbės konsulas Rimas Česonis. G. Lučinsko nuotr.

1956 m., kai mokytojo Juozo Vitkaus iniciatyva Merkinės vidurinėje mokykloje buvo atidaryta pirmoji su rinktų senienų ekspozicija. Nuolat pildomi muziejaus rinkiniai 1968 m. iš mokyklos perkelti į Antrojo pasaulinio karo metais uždarytą cerkvę. Cerkvė Merkinės centre iškilo 1888 m. vietoje caro valdžios atstovų sprendimu nugriautos Merkinės miesto rotušės, išstovėjusios čia tris šimtmečius. 2013 m. Merkinės muziejus atvėrė duris su atnaujinta ekspozicija, kurioje: akmens, žalvario ir geležies amžiams priskiriami radiniai, liudijantys apie pirmųjų gyventojų išikūrimą Merkinės apylinkėse; XVI–XVIII a. Merkinės miesto šlovę primenantis 1670 m. Jono Delamarso Vilniuje nulietas puošnus Merkinės rotušės varpas, išpuodinga koklių kolekcija, kiti archeologiniai radiniai, istorinės rotušės maketas; XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios eksponatai, bylojantys Merkinės miestelėnų ir šio krašto žmonių gyvenimą sudėtingų istorinių įvykių šviesoje. Tai maldaknygės, nuotraukos, dokumentai, asmeniniai daiktai; XX amžiaus dokumentai, nuotraukos, ginklai ir kitos muziejinės vertybės, liudijančios apie okupacijas, holokaustą, tremtį ir Lietuvos partizanų kovą už Tėvynės laisvę.

Merkinėje dar aplankė seniausią Dainavos krašto bažnyčią (minima nuo 1392 m.), apžiūrėjome namą, vadinamą Valdovų rūmais, kuriame Lenkijos karalius Vladislovas IV ir Lietuvos Didysis kunigaikštis Vladislovas II Vaza buvo apsistosę ir mirė 1648 m. gegužės 20 d. Legendomis apipinta isto-

rija byloja, kad valdovas mirdamas priskakė jį su visa lova į aikštę išnešti – norėjo, kad paprasti žmonės matytų, jog ir karaliai mirtingi. Pragulėjęs aikštėje tris paras, karalius mirė. Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, 1921 m. šiame pastate įkurta Merkinės vidurinė mokykla, kurios direktorių kun. dr. Juozą Bakšį, pasižymėjusį aktyvia lietuviybės veikla, 1924 m. gruodžio 17 d. lenkų žvalgybos agentai, atvykę iš Druskininkų, peršovė sunkiai sužeidami, ir jis 1925 m. sausio 5 d. mirė ligoninėje Kaune.

Vėliau vykome į Kasčiūnų kaimą Dzūkijos šiluose, šalia Merkio upės – aplankyti ir pasveikinti pokario laisvės kovų herojaus, kuriam liepos 10 d. sukaks 90 metų.

Juozas Jakavonis – tragiško XX amžiaus liudininkas. Jis gimė 1925 m. liepos 10 d. Kasčiūnų kaime, Merkinės valsčiuje, prie pat Lietuvos – Lenkijos demarkacinės linijos tarpukariu, kai lenkai užgrobė Pietryčių Lietuvą. Su brendęs Nepriklausomybės metais iš arti matė Antrojo pasaulinio karo siaubą, kuris neaplenkė ir jo šeimos. Devyniolikmetis davė partizano prisaiką, aktyviai dalyvavo ginkluotame pasipriešinime. 1945–1946 m. buvo Pietų Lietuvos partizanų vadų Juozo Vitkaus-Kazimieraičio ir Adolfo Ramanausko-Vanago ryšininkas. Juozas Jakavonis 1945 m. vasarą kartu su kitais partizanais jo tėvų sodyboje, Kasčiūnų kaime, už tvarto, ant stataus Merkio kranto, iškasė ir įrengė bunkerį – Kazimieraičiui ir Vanagai, kuriame jie gyveno 1945–1946 metais. Vadavietėje buvo spausdinami partizanų pogrind-

dinis laikraštis „Laisvės varpas“, štabo dokumentai.

1945 metais į sodybą netikėtai atėjo didelis būrys rusų kareivių, ir Juozo mama iš išgąscio nualpo, nes partizanai tuomet buvę bunkeryje, nė uždaryti jo nespėjo. Bet ūkyje dirbę vyrai kaip tik tuo metu iš miško buvo parvežę kartis, krovė iš vežimo jas ir dėjo ant slėptuvės, o kareiviai kluone ir lauke viską durtuvais badė, ieškojo, bet nerado...

1945 m. gruodžio pradžioje Juozas Jakavonis nuėjo pažiūrėti, kaip Merkiu plaukia ižo ledai, upės vingyje jie spaudėsi prie kranto, ir jis pamatęs atverstą knygą ant plaukusios ledo lyties, ją sugriebė. Tai buvo maldaknygė, „Šaltinis“, jos atverstuose puslapiuose maldai: „Nugręžkite akis į dangų, nes mano kūnė...“ Netrukus į slėptuvę atvykęs Adolfo Ramanausko-Vanago adjutantas Gegutis informavo, kad gretimame Mardasavo kaime žuvo du partizanai ir Varėnos-Rudnios bataliono vadas, laikinai ejęs Geležinio Vilko rinktinės vado pareigas, leitenantas Lionginas Švalkus-Šernas. Jis kovojo iki paskutinio šovinio. Po to metėsi Merkin. Spaudą ir visa, ką su savimi turėjo taip pat sumetė į upę... Partizanai suprato, kam ta maldaknygė priklausė. Sukalbėjus maldą už kritusius, buvo nuspręsta priešui atkeršyti. Vanagas paprašė leidimo pulti Merkinę, o Kazimieraitis sutiko ir davė naudingų patarimų. Merkinės puolimas įvyko 1945 m. gruodžio 15 d. ryte.

Dvejus metus trukusi aktyvi Juozo Jakavonio-Tigro partizaninė kova baigėsi 1946 metų gruodžio 8 d., kai savo gimtajame kaime, kaimyno namuose, enkavėdistų suimtas su partizanų spauda. Taip prasidėjo kankinimai ir kruvini tardymai Merkinės, Varėnos sovietinio saugumo rūsiuose, galų gale – Vilniaus Lukiškių kalėjime. Po vergiško darbo dešimtmečio Sibiro fabrikuose, lageriuose, kasyklose 1959 m. Juozas Jakavonis su savo šeima grįžo į Lietuvą. Sulaukus Nepriklausomybės atgimė ir jis – aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje, šalia namų buvo atkastas ir įrengtas bunkeris, buvusi Pietų Lietuvos partizanų vadavietė, kuri kasmet pritraukia gausų lankytojų būrį ne tik iš Lietuvos, bet ir užsienio. Sodybos šeimininkas visada pasirengęs papasakoti ne tik savo šeimą, bet ir visą lietuvių tautą ištikusią kančių istoriją ir paliudyti, kad niekas negali palaužti žmogaus, tikinčio savo idealais, dvasios. Patriotiškai užaugino dukras Angelę ir Birutę. Baigęs tik keturias pradinės mokyklos klases, Juozas Jakavonis stebina apsiskaitymu, nepaprastai aiškiu protu, patriotine savivoka, nes jau vaikystėje ėmė suvokti, kokia ypatinga jam skirta dalis – kovoti už Lietuvos laisvę, nepasiduoti priešų provokacijoms.

Partizano Juozo Jakavonio sodyboje apžiūrėjęs atstatytą partizanų vadavietės bunkerį ir name įrengtą ekspoziciją, Rimas Česonis teigė: „Pirmą kartą savo gyvenime sutikau tikrą Lietuvos herojų. Kokia man garbė!“ Linkėjo nepalaužiamam Dzūkijos ažuolui kuo geriausias sveikatos ir daug gražių dienų šioje nuostabioje sodyboje.

Pažintinės ekskursijos metu, šių eilučių autorius ir Rimo Česonio bičiulis Mečislovas Borevičius supažindino svečią iš Rochesterio su Lietuvos partizaninio karo kovų etapais, Dzūkijos partizanų organizacine struktūra, žymesnių partizanų ir jų vadų tragiškais likimais, slėptuvių-bunkerių įrengimo ypatumais, partizanų kovų atminimo įamžinimo svarba ateinančioms kartoms.

Poetinis žodis vėl skambėjo A. Vaičiulaičio gimtinėje

ANTANAS ŽILINSKAS

Lietuvių literatūros klasiko Antano Vaičiulaičio gimtinėje, Didžiųjų Šelvių kaime, birželio 13 d. skambėjo poezija tiek iš jaunų moksleiviškų, tiek iš suaugusiųjų kūrėjų lūpų.

Ši tradicija pratęsta minint žymaus rašytojo, poeto, diplomato 100-ąsias gimimo metines. Vilkaviškio Viešosios bibliotekos ir Krašto muziejaus rūpesčiu poeto gimtinėje buvo atidengtas paminklinis akmuo ir greta jo pasodintas kūrėjo pamiltasis tėviškės simbolis gulbinas (buldinas).

Rašytojo dukterų Danutės, Joanos ir Aldonos rūpesčiu buvo įsteigtos literatūrinės premijos, skirtos moksleiviams ir suaugusiems kūrėjams. Literatūrinės popietės, skirtos rašytojo gimtadieniui birželio 23 d. paminėti, per devynerius metus buvo surengtos Krašto muziejuje, bibliotekoje, tačiau daugiausia kartų – jo gimtinėje, po ažuolu.

Antanas Vaičiulaitis rašė: „...O mano rūpestis, kad lietuvių tauta ir kalba eitų iš kartos į kartą, iš amžių į amžius. Jaunas būdamas, rinkau iš žmonių retesnius žodelius ir paskui iš tų žodžių rašiau knygas.

Aš laimingas būčiau, jei iš tų raštų bent vienas – vienų vienintelis – žodis nueitų į tolimąsias naujas gadynes. Tada man vaidentųsi, kad jis, tas žodis, ten žiburiuoja, kaip rasos lašelis pievoj, kai rytą saulė teka – ir to pakaktų mano širdies ramybei ir paguodai”.

Vilkaviškio krašto kultūros įstaigų kartu vykdomas projektas rengti konkursą poeto kūrybai pažinti, taip skatinant kurti krašto ypač jaunuosius kūrėjus, pavyko.

Per Antanines (simboliška, poetas juk Antanas) jo giminės ažuolas sulaukė gausaus būrio poeto talento gerbėjų.

Konkurse dalyvavo 56 kūrėjai. Net 20 darbų (piešinių ir kitų meninių išmonių) pateikė patys mažiausieji lopšelio-darželio „Buratinas“ ugdytiniai.

A. Vaičiulaičio giminės (iš d.): Zita Rimkuvienė (dukterėčia), Dainutė Vaičiulaitytė, Juozas Staškus (sūnėnas). A. Žilinsko nuotraukos

Literatūrinėje popietėje dalyvavusi poeto A. Vaičiulaičio rankraščių tyrinėtoja ir saugotoja, Maironio lietuvių literatūros muziejaus muziejininkė hab. daktarė Virginija Paplauskienė sakė: „Be galo džiugu, kad A. Vaičiulaičio vardą ir jo kūrybą gerbia toks gausus kūrėjų ir jo talento gerbėjų būrys. Poetas tikėjo, kad tik gėris ir grožis gali išgelbėti pasaulį ir tam jis skyrė visą gyvenimą. Nors ilgus dešimtmečius buvo atskirtas nuo giminės, bet tikėjo, kad Lietuva sulauks laisvės ir išliks lietuvių tauta ir kalba”.

Literatūrinio ir dailės konkurso laureatus prizais ir dovanomis apdovanojo A. Vaičiulaičio dukra Danutė Vaičiulaitytė ir savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja A. Finagėjevienė. Jau-

Konkurso laimėtojai įsiamžino prie paminklinio akmens.

Jaunųjų konkurso kūrėjų darbų paroda.

nių ir suaugusiųjų kūrėjų posmus palydėjo nuostabios Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centro vaikinų ansamblio „Akimirka” atliekamos dainos.

Įvairiose amžiaus kategorijose laimėtojais tapo: Emilija Klimašauskaitė (S. Nėries pagrindinė mokykla), Marta Marčiukonytė („Aušros” gimnazija), Gustė Jacinkevičiūtė (Vilkaviškio pradinė mokykla), Deimantė Žilinskaitė (lopšelis-darželis „Buratinas”).

Pirmoji vieta suaugusiųjų kūrėjų grupėje atiteko Jovitai Grakavinienei.

Gimtojoje A. Vaičiulaičio sodyboje poeto talento puoselėtojus svetingai priėmė jo dukterėčia Zita Rimkuvienė su vyru ir sūnėnas Juozas Stoškus.

Dešimtas, jubiliejinis, konkursas jo dalyvius pasitiks atgimusiame Paežerių dvare.

Atpūskite į Čikagą šią vasarą!

DAINŲ ŠVENTĖ
CHICAGO 2015

LITHUANIAN SONG FESTIVAL

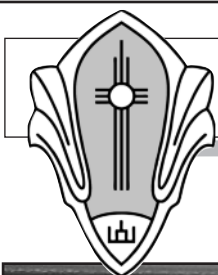
1400 choristų. Viena scena.
liepos 5 d. 1 v.p.p. UIC Pavilion

BILIETAI • INFORMACIJA • KRAUTUVĖLĖ
dainusvente.org
BILIETAI \$50 & \$40 | \$20 JAUNIMUI IKI 18M.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

NUSIPIRKITE BILIETUS ŠIANDIEN!

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Čikagos sendraugių vakaronėje garbingi svečiai (iš k.): Karolis Gudynas, Gintarija Gudynienė, Paulina Gudynaitė, LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas ir Lietuvos ir Latvijos Jėzaus draugijos provincijolas t. Gintaras Vitkus, SJ.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.

„Sendraugių 2“ stovykla 2015 m. Dainavoje

Šį savaitgalį prasideda šios vasaros pirmoji ateitininkų stovykla Dainavoje – „Sendraugių 2“. Nakvynei vietų stovykloje jau nebėra, bet svečiai yra kviečiami atvažiuoti į stovyklą dienos metu ir pasiklausyti paskaitų. Jos vyks 10 val. r.

PROGRAMA

Sekmadienį, birželio 28 d.

Rūta Akelaitytė: „Lietuvos žydai“

Pirmadienį, birželio 29 d.

Marius Kasniūnas: „Lietuvių Fondas! Kodėl? Kas? Kaip? Kam?“

Antradienį, birželio 30 d.

Darius Sužiedėlis: „25 metai Lietuvos nepriklausomybės“

Trečiadienį, liepos 1 d.

Audrius Kirvelaitis: „Tautos mokymas išėivijos vaikams“

Informacija: sendraugiai2@gmail.com

KITOS SENDRAUGIŲ STOVYKLOS

Sendraugių ateitininkų stovykla–1 • liepos 26 – rugpjūčio 2 d. • Dainavoje programa netrukus bus paskelbta

Ateitininkų studijų ir poilsio savaitė **Kennebunkport, ME rugpjūčio 1–8 d. programa:**

<http://ateitis.org/ateitininku-studiju-ir-poilsio-savaite-kennebunkport-me-2015-m-rugp-1-8-d-d/>

Vakaronė Ateitininkų namuose Lemonte

Nepaisant stipraus lietaus (ir Čikagos ledo rutulio komandos rungtynių finalo), birželio 15 d. Ateitininkų namuose Lemonte maždaug du tuzinai žmonių susirinko į jaukų pabendravimo vakarą su Lietuvos ir Latvijos Jėzaus draugijos provincijolu t. Gintaru Vitkumi, SJ. Svečią pristatė ir vakarą vedė Jolita Kisieliūtė-Narutienė. Tėvas Vitkus kalbėjo apie savo kelią į kunigystę, apie pašvęstą gyvenimą, vienuolijas bei katalikiškas mokyklas Lietuvoje ir JAV. Susitikime dalyvavo ir Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas su šeima.

Vakarui einant į pabaigą, pakeliui iš oro uosto, į vakaronę užsuko kitas svečias iš Lietuvos, studentas ateitininkas Martynas Pilkis. Buvęs Lietuvos Moksleivių ateitininkų sąjungos pirmininkas – ne tik turistaus, bet ir dalyvaus Acton Universiteto Religijos ir laisvės instituto suvažiavime, Grand Rapids, MI, o po to vadovaus keliose vasaros stovyklose Dainavoje. Dėkojame t. Gintarui ir linkime Martynui sėkmės! Vakarą rengė Čikagos ateitininkai sendraugiai.

Ramunė Kubiliūtė

Buvęs Lietuvos MAS CV pirm.
Martynas Pilkis

Paruošti nauji ŠAA įstatai

Susipažinkite su jais

ateitis.org

Komentuokite:

LCFAistatai@gmail.com

Sendraugių ateitininkų suvažiavimas

Šeštadienį, rugpjūčio 1 d., 2 val. p. p. ALRKF stovyklavietėje Dainavoje šaukiamas Š. Amerikos sendraugių ateitininkų suvažiavimas. Visi sendraugiai ateitininkai kviečiami dalyvauti. Norintys kandidatuoti į Sendraugių Centro valdybą prašomi susisiekti su Lina Žliobiene: **lzlioba@aol.com** Dainavos adresas 15100 W Austin Rd, Manchester, Michigan.

Kun. dr. Gediminas Jankūnas –

dvasios vadovas dvejose

ateitininkų stovyklose Dainavoje

Krekenavos bazilikos rektorius, Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos klebonas, Vadaktėlių bei Upytės parapijų administratorius kun. dr. Gediminas Jankūnas yra atvykęs į JAV, ir bus Sendraugių-2 ir Moksleivių ateitininkų vasaros stovyklų kape-lionu Dainavoje.

Kam reikia sendraugio įžodžio?

GRAŽINA KRIAUČIŪNIENĖ

Dr. Tomas Girnius savo straipsnyje („Draugas“, 2015.05.23) kelia klausimą, ar reikalingas sendraugių įžodis, ar iš to nesivysto skaldymas, kategorizavimas į „tikrus“ ir „mažiau tikrus“ sendraugius. Čia reikia paspausti stabdžius – neleisti išibėgėti jausmams ir naujoms „taisyklėms“ kas ir kaip tampa sendraugiu. Prieš perkeliant Ateitininkų Federacijos vadovybę į Lietuvą, viskas buvo aišku.

NUOMONĖS

Pokario laisvajame pasaulyje mokiniams/ė stojo į jaunuosius ateitininkus. Po metų davė iškilmingą įžodį, tapo ateitininkijos nariu. Baigus pradžios mokyklą, jau gimnazistas, po metų baigęs kandidato programą ir išlaikęs egzaminus, davė iškilmingą moksleivio ateitininko įžodį. Jau viena pakopa aukščiau. Baigęs gimnaziją, stojęs į universitetą, vėl baigęs kandidato programą, davė iškilmingą studento ateitininko įžodį. Baigęs mokslus, su laiku pats nusprendžia, kad jis jau nebe studentas ir pereina į sendraugių sąjungą. Pasirūpina gauti ženkluką. Tai vienintelė sendraugio atributika, jam uniforma nebereikalinga, nes jis jau paliko mokyklos suolą.

Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad studentai įkūrė ateitininkų organizaciją, studento įžodis yra užtektinai svarus ir galiojantis, jokio tolimesnio įžodžio nereikia. Taigi, sendraugiu tampa asmuo, priklausęs Ateitininkų sąjungai bent (apie) 20 metų. Taip buvo.

Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, atkūrus ateitininkiją Lietuvoje atsirado asmenų, norinčių priklausyti organizacijai. Amžiumi ir gyvenimo patirtimi jie buvo tinkamiausi stoti tiesiai į sendraugių eiles. Ir iškilo dilema: koks pasiruošimas jiems reikalingas? Apsiribota metais kandidato programos ir ideologiniu pasiruošimu. Dabar, skaitant dr. Girniaus straipsnį, atrodo, kad jau ir to nebereikia. Ir dar juostelės atsirado? Ir kam jos reikalingos? Kėliau šį klausimą ŠAAT, ir man atsakė, – nauji kandidatai nori. Mat skautai tai turi, tad ir jiems reikia. Toks paaiškinimas man primena amerikietišką posakį „monkey see, monkey do“. Jau anksčiau rašiau, kad jeigu kas nori skautiškų juostelių, tegul stoja į skautus. Tikras sendraugis juostelių/uniformos nenešioja. Toks beždžioniavimo įprotis turi būti pašalintas. Ir prie ko prieita? Man buvo pasakyta, kad per vieną įžodį sendraugiai gavo studentišką juostelę, nes nebuvo sendraugių juostos. Koks absurdas. Ar kas tada pagalvojo, ką jie daro? Šimtą metų sendraugių veikla bujojo be uniformų – juostų. Dabar bandant atgyvinti sendraugių veiklą,

vietoj to, kad atkreiptų dėmesį į sendraugio charakterizaciją, griebiamasi pamėgdžioti. Ne veltui šiame sąmyšyje prarasta sendraugio supratimo sąvoka.

„Įžodis yra viešas nario įsipareigojimas gyventi šūkio dvasia, vadovautis principais, vykdyti pareigas“. (kun. Stasys Yla: *Ateitininkų vadovas*). Įžodžiui nėra laiko ribos, jis neišnyksta, „neišgaruoja“. Kadangi studentai įkūrė ateitininkų organizaciją, tai asmuo, davęs įžodį būdamas studentu, įsipareigoja visam gyvenimui. Tiems, kurie ateina tiesiai į sendraugių sąjungą, įžodis reikalingas, nes toks asmuo pirmą kartą prisaikdinamas kaip ateitininkų organizacijos narys. Tokie sendraugiai nėra perėję ateitininkiškos mokyklos ir jų pasiruošimas turėtų būti nuodugnesnis, kad jie pilnai suprastų, ką reiškia būti sendraugiu, – tada ir „saldainių“ nereikėtų. Kadangi anksčiau asmuo išbūdavo ateitininku apie 20 metų prieš tapdamas sendraugiu, tai dabartiniais kandidatais į sendraugius reikėtų išbūti kandidatais bent penkerius metus. Taip jie turėtų užtektinai laiko susipažinti su organizacijos ideologija, istorija, veikla. Pilnai suprasdami ką reiškia būti sendraugiu, neverkšlentų, kad neturi atributikos, kurią turi kitų organizacijų nariai. Tada visi bus sendraugiai, o ne „mažiau ar daugiau tikri“ ir nebus tolesnio skaldymo.

Negęstanti talento liepsna

VYTAUTAS MATULIONIS

Pianisto Vytauto Smetonos rečitalis, Reinberger Chamber Hall, Severance Hall, Cleveland, Ohio, š. m. gegužės 8 d. Rečitalio programa: Vytautas Smetona – Capriccio in D. Major; Ludwig van Beethoven – Sonata Number 23 in F Minor, Opus 57 („Appassionata”); Robert Schumann – Fantasie in C Major, opus 17; Franz Liszt – Funerailles (October 1849); Frederic Chopin – Mazurka in B-flat Minor, Opus 24, Number 4; Etude in E Major, Opus 10, Number 3; Etude in C-Sharp Minor, Opus 10, Number 4; Ballade Number One in G Minor, Opus 23.

Rečitalį Vytautas Smetona pradėjo trumpa, bet malonia staigmena – savo kompozicija „Capriccio in D Major”. Šiuo laisvos formos kūrinium, pasižyminčiu harmonijos ir ritmo įvairove, pianistas prisistatė kaip išradingas kūrėjas, savo muzikines mintis reiškiantis savitai vaizdžiai, kaip ir dera tikram menininkui. Šioje srityje iš jo galima tikėtis dar daug.

Rečitalio programa buvo parinkta sunki ir sudėtinga, techniniu, stilistiniu ir jausminiu atžvilgiu reikalaujanti tikro, subrendusio fortepijono virtuozo, kuo ir buvo Vytautas Smetona ši, savo sugrįžimo į muzikos sceną, vakarą. Kiekvienam iššūkiui jis žvelgė tiesiai į akis ir išėjo laimėtoju.

Beethoveno „Appassionata” buvo įkvėpta vienos iš keleto Beethoveno „nemirtingųjų mylimųjų” – Therese von Brunswick – ir parašyta 1804 metais. Tai giliai asmenišką Beethoveno išgyvenimas, supratęs kokį skaudų smūgį – apkurtimą – jam smogė likimas. Joje apstu ir aistrų, ir maišto, ir liūdesio, ir užsispyrimo bei drąsos neišvengiamoje kovoje su nenugalimu priešu. Beethovenas sakė: „Aš griebisiu likimą už gerklės, jis manęs nugalės.” Pats žodis „Appassionata” buvo sukurtas leidėjo Cranz, šioje sonatoje šėlstančioms aistrų audroms išryškinti. Vytautas Smetona šių jausmų verpetų nepabūgo. Nors jo laikysena buvo santūri, nesivaikanti jokių tuščių „dramatiškų” judesių ir jo kūnas beveik nejudėjo, iš jo pirštų galų, lyg iš po burtininko lazdelės, tryško jausmo žiežirbos, atskleisdamos kiekvienoje natoje glūdintį slėpinį. Pianisto susikaupimas buvo pavyzdingas: kiekviena nata buvo ryški ir užbaigta, o paskutinės sonatos dalies, *Presto* greitis stulbino ir užėmė kvapą. Betikslis, bejausmio klavišų daužymo, būdingo jauniems, neprityrusiems pianistams, čia nebuvo. Buvo tik gyvenimo patirimi ir branda pagrįsti jausmo skrydžiai.

Pirmosios rečitalio dalies pabaigai pianistas pagrojo vieną iš puikiausių Robert Schumann kūrinų, *Fantasie in C Major, Opus 17*, skirtą kompozitoriui Franz Liszt. Tai nepaprastai plačios apimtės kūrinys – didingas, ugningas, techniškai reiklus, giliai jausmingas. Tai buvo ilgiausias, atidaus dėmesio ir kantrybės iš klausytojų pareikalavęs šio vakaro kūrinys. Po audringos pradžios, kompozicija išsilieja lyrizmo srove, kuri vėl pavirsta audra, o vėliau viską apgaubia neišsakomas liūdesys. Antroje dalyje liūdesys virsta didvyrišku maršu, o trečioji dalis atskleidžia lėtai, įtraukdama klausyto-

Pianistas Vytautas Smetona skambino įkvėptai, aistringai ir brandžiai.

ją į antgamtinę, sielą pakylėjančią būseną. Nors ir šiam kūrinium buvo privalomi virtuoziški sugebėjimai ir pianistas jų tikrai nestokojo, jie buvo kiek skirtingi. Staigi nuotaikų kaita reikalavo didelio muzikinio atsargumo, kuriam pianistas buvo puikiai pasiruošęs. Ir šiame kūrinyje buvo audrų, bet jas greitai išsklaidydavo giedras, meile spinduliuojantis dangus. Stebinanti pianisto technika čia ne karaliavo, bet buvo nuolanki muzikinės minties tarnaitė.

Jei pirmoje rečitalio dalyje buvo daug dramos, aistros, jausmų šėlsmo ir kovos, tai antroji dalis buvo poetiškesnė, lyriškesnė ir, atrodo, pianistui labiau prie širdies. Gal toks polinkis jam yra įgimtas? Ši dalis prasidėjo Franz Liszt kompozicija *Funerailles*, septinta iš dešimties kompozicijų rinkinio žinomo kaip *Harmonies poetiques e religieuses*. Tai vienas kilniausių kūrinų fortepijonui, manoma, parašytas prieš mėnesį mirusiam Frederic Chopin atminti. Giliu liūdesiu prasidedančiame kūrinyje nuotaikos nuolat kinta: didingas laidotuvių maršas ir švelnus ilgesys, audringa kariška dalis ir tylioje aimanoje ištirpstanti pabaiga. Pianistas tas nuotaikas atkūrė ir išgyveno jautriai ir giliai. Kiekvienam jo „įsakymui” paklusni ir lanksti technika neapvylė nei pianisto, nei klausytojų.

Kitose keturiose Frederic Chopin kompozicijose – *Mazurka in B-flat Minor, Opus 24, Number 4; Etude in E Major, Opus 10, Number 3; Etude in C-Sharp Minor, Opus 10, Number 4 (pastarosios dvi skambintos be pertraukos); ir Ballade Number One in G Minor, Opus 23*, – Vytautas Smetona pasirodė esąs tikras muzikinis poetas/lyrikas, dvasia ir širdimi suaugęs su skambinamais kūriniais ir juose išlaptintomis prasmėmis. Mazurka buvo ir grakšti, ir išdidi, o apgaulingai lengvai skam-

bantys, bet techniškai painūs etiudai pianistui jokių sunkumų nesudarė, o ilgai atmintyje išliekančios jų melodijos klausytojus žavėjo. Ne kitaip buvo ir su *Ballade*. Joje kartojosi drąsios, ugningos ir švelnios nuotaikos su tragizmo blyksniais ir kylančia įtampa, pertraukiama ypač gražios melodijos, deja, pasibaigiančios audra. Pianisto sugebėjimas jautriai ir tiksliai pajusti nuotaikos tėkmę ir gelmę ir ją vaizdžiai, vienu brūkšniu atkurti klausytojus ir stebino, ir džiugino. Įaudrintiems klausytojams karštai prašant, pianistas paskambino dar vieną Chopin *Mazurka*.

Vytauto Smetonos asmenyje turime didelį, tausotiną talentą, kuris nesi-lanksto „svetimiems dievams”, bet, savo muzikinės vaizduotės galia, sugeba atrasti natose paskandintą muzikinį turtą ir noriai juo dalinasi su klausytojais. Vien klavišo paspaudimo jam neužtenka. Kiekvienas tiksliai meniškai išmąstytas klaviatūros palietimas vaizdžiai atskleidžia kompozitoriaus intencijas. Negalima pamiršti, kad Vytautas Smetona yra gyvenimo patirtyje subrendęs talentas ir ta patirtis teigiamai atspindi jo grojime. Blieka tik didžiuotis šia negęstančia ir naujai atgimusia talento liepsna.

Po koncerto – autografų dalinimas talento gerbėjams. Viktoro Stankaus nuotraukos

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA **Granitex** 704 N. Larch Ave, Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

NAUJA **Biomed** 360 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676

NAUJA **Biomed 2** 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430

NAUJA **Galos Caves** 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NAUJA **Extreme Exteriors** 3740 N. 25th Ave, Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7819

Smlga 2819 B3rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 B.S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

65-osios ŠALFASS žaidynės įeis į istoriją su tragišku atspalviu

Stalo teniso taurės varžybos dalyviai kovojo dėl ŠALFASS taurės

LAURYNAS R. MISEVIČIUS
(iš Clevelando)

DAINIUS RUŽEVIČIUS
(iš Čikagos)

Po 5-erių metų pertraukos Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) kasmetinėse žaidynėse birželio mėnesio pirmąjį savaitgalį Clevelande užjūrio lietuviai rodė išskirtinį meistriškumą krepšinio aikštelėje, paplūdimio tinklinio kortuose, prie stalo teniso stalų ir šachmatų lentų.

Kaip įprasta, didžiausią susidomėjimą sukėlė populiariausios tarp lietuvių sporto šakos krepšinio varžybos – į jas užsiregistravo 20 komandų. Pirmą sykį tarp ŠALFASS varžybų dalyvių išvydome iš Australijos kilusius lietuvius, šiuo metu Kana-doje gyvenantys mūsų tautiečiai atstovavo Geelong miestą, kuris garsėja nedidele, bet aktyvia lietuviška bendruomene.

Nuo penktadienio iki sekmadienio kovoję krepšininkai prieš finalus tylos minute pagerbė tragiškai pasibaigusių stalo teniso varžybų dalyvio netektį... Kaip jau skelbėme, ŠALFASS šventės šurmuli sutrikdė didžiulė nelaimė – pirmąsyk šios organizacijos istorijoje pirmenybių metu mirė vienas sportininkų. Rungtyniaujant stalo teniso vienetų dvikovoje, ištikus širdies smūgiui pakeliui į ligoninę užgeso daugiausia prie šių metų stalo tenisininkų čempionato organizavimo prisidėjusio Clevelande gyvenusio Amerikos lietuvio Edmundo R. Čapo gyvybė.

Paulius Gursklys (pirmas iš k.) STT čempionu tapo trečią kartą. Kartu su šių varžybų nugalėtoju įsiamžino dvejetų turnyrą kartu su juo laimėjęs ČLSTL vadovas Tomas Povilanskas (pirmas iš d.) ir turnyro vyr. teisėjas bei daugelio ČLSTL varžybų nugalėtojas Gintautas Krivickas.

Šios sporto šakos varžybos buvo iškart nutrauktos, o ŠALFASS stalo teniso pirmenybių dalyviai vieningai nutarė aukso medalį skirti Edmundui. Kitų medalių laimėtojai išaiškinti praėjusį savaitgalį Čikagoje vykusiuose likusiose susitikimuose.

Trečioji P. Gursklio pergalė

Net 29 stalo teniso mėgėjai birželio 20 d. išmėgino savo jėgas Čikagos (IL) lietuvių stalo teniso lygos (ČLSTL) organizuojamose tradicinėse 2015 m. stalo teniso taurės (STT) varžybose, kuriose šįkart varžybų dalyviai kovojo dėl pereinamosios ŠALFASS taurės.

Kartu su vyrais, prie aštuonių stalų Pasaulio lietuvių centro (PLC) salėje Lemonte varžėsi ir dvi dailesios lyties atstovės – Simona Kerulienė ir Brigita Dubrindienė. Būtent S. Kerulienė visiems vyrams nušluostė nosis stalo teniso taurės turnyro „B“ dalyvių grupės varžybose. Finale aktyvi stalo teniso mylėtoja Simona rezultatu 3:1 nugalėjo svečią iš Clevelando (OH) Kęstą Jurgelaitį. Bronzinis apdovanojimas atiteko Artūriui Lukaškiui, kuris tokiu pat rezultatu įveikė Ovidijų Srebalių.

Dar vieną, sidabrinį apdovanojimą, S. Kerulienė iškovojo dvejetų varžybose, žaisdama poroje su Mindaugu Bindoku. Lemiamoje kovoje ši mišri sportininkų pora 0:3 turėjo pripažinti STT varžybų vadovo Tomo Povilansko ir Pauliaus Gursklio dueto pranašumą. Treti dvejetų varžybose liko Stefas Majauskas ir Juozas Džervus, kurie žaisdami poroje 3:1 nugalėjo Mindaugą Bieliauską ir Karolį Abromavičių.

Trečioje stalo teniso varžybų pajėgumo grupėje („C“) dar vieną medalį ant savo kaklo užsikabino Mindaugas Bindokas, kuris itin atkakliame finale rezultatu 3:2 palaužė Kęstą Vileikį. Trečiąją vietą šioje grupėje iškovojo klyvlendiškis Ken Cherman, nugalėjęs Gražvydą Švedą.

Pagrindinėse „A“ sportininkų grupės varžybose, kuriose buvo kovojama dėl ŠALFASS įsteigtos taurės, pergalę šventė Paulius Gursklys. Jis finale rezultatu 3:0 nugalėjo Renatą Lapinską ir jau trečiąją kartą per penketį laimėjo išėivijos lietuvių stalo te-

niso taurės varžybas. Be jo, auksinius apdovanojimus po kartą dar yra iškovoję niujorkietis Deivis Pavasaris (2011 m.) ir čikagiškis Gediminas Žilys (2014 m.).

Stipriausia – Čikagos „Lituanica“

Tuo tarpu krepšininkai apdovanojimus išsidalino dar birželio 7 d., sekmadienį, Clevelande – jau kelinti metai iš eilės vyrų „A“ turnyro finalinėje dvikovoje išvydome Čikagos „Lituanica“ atstovus, o šįkart tituluotiems vyresniems varžovams drąsiai iššūkį metė neseniai pasibaigusį Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) pirmenybių nugalėtojai „Juodkrantės“ vaikinai, tačiau jų pastangų „įkasti“ daugkartiniams ŠALFASS čempionams nepakako: „Lituanica“ laimėjo 81:74.

Šiais metais naudingiausiu žaidėju išrinktas „Lituanicos“ vidurio puolėjas Šarūnas Škadas, kuriam atiteko specialus ŠALFASS pirmininko Lauryno R. Misevičiaus prizas – tradicinis DVD „Kita svajonių komanda“. Ištisą dešimtmetį gyvuojanti Lietuvių Fondo paramos iniciatyva buvo pratęsta ir Clevelande – per Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybą skirtą tūkstančio dolerių prizą lituanistinei mokyklai Čikagos vyrai šiemet paskyrė nepriekaištingai varžybų organizacinį darbą atlikusiems šeiminiams – Clevelando Šv. Kazimiero mokyklėlei (direktorė Asta Slechticova).

Trečią vietą „A“ turnyre šiemet užėmė Toronto „Aušros“ vyrai įrodė savo pranašumą prieš New Yorko (NY) „Geležinį vilką“ 83:60.

Čikagos „Lituanica-2“ vyrai neatšiliko nuo savo stipresnių treniruotčių partnerių, o į „B“ turnyro finalą prasišlovė jų varžovai Hamiltono (Kana-da) „Kovo“ krepšininkai tapo staigmena šių metų pirmenybėse. Net ir kovoje dėl aukso „Klevo lapo“ šalies atstovai tik pačiomis paskutinėmis rungtynių sekundėmis nusileido „Vėjų“ miesto komandai 42:44. Treti liko New

Yorko LAK žaidėjai, po įtemptos kovos įveikę Detroito „Kovo“ penketuką 54:48.

Automobilių sostinės lietuviai liko nieko nepesė ir jaunių „A“ (iki 18 m. amžiaus) krepšinio turnyre, kur kovoje dėl bronzos medalių „Kovas“ po dviejų pratęsimų nusileido Toronto „Aušros“ klubo jaunimui 48:49.

Finalo apibūdinimo verta buvo Čikagos „Lituanica“ jaunųjų krepšininkų kova dėl aukso su aikštelės šeimininkais Clevelando „Žaibo“ atstovais – tik paskutinę sekundę įkirusio tri-taškio dėka „Žaibas“ nugalėjo už save gerokai jaunesnius varžovus 47:44.

Krepšinio aikštelėje – ir lietuviška „Super Bowl“ žvaigždė

Vyrų „C“ turnyre finale dėl mažųjų aukso medalių susitiko australų-torontiečių „Geelong Vytis“ su Clevelando „Žaibo-auksiniais“ komanda. Dideliam svečių iš toliau džiaugsmui pačioje susitikimo pabaigoje perlaūžę rungtynių eigą Geelong lietuviai nugalėjo 61:58, o jiems nuo suoliuko padėjo ir komandos talismanas kengūra, vardu Vaclovas.

Trečią vietą šioje vyrų krepšinio grupėje ir paskutinę absoliučioje įskaitoje iškovojo praeityje pajėgaus profesionalaus amerikietiškojo futbolo žaidėjo, NFL „Super Bowl“ laimėtojo Amerikos lietuvio Joe Jurevičiaus atstovaujami Clevelando „Žaibas-žalieji“. Išvada ko gero aiški – krepšinis toli gražu ne futbolas, bet dėkojame klyvlendiečiams už tokį neeilinį svetingumą!

Nukelta į 15 psl.

ŠALFASS žaidynėse krepšinį žaidė ir lietuvių kilmės amerikietiško futbolo žvaigždė, „Super Bowl“ čempionas Joe Jurevičius.

Šiemet į ŠALFASS krepšinio turnyrą atvyko ir iš Australijos kilusių lietuvių komanda – šiuo metu Toronte gyvenantys Geelong miestą atstovavę mūsų tautiečiai neliko be apdovanojimų, nugalėję paguodos vyrų „C“ varžybose.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Referendumui siūlo kitokį klausimą

Vilnius (Vyriausybės info) – Teisingumo ministerija siūlo kitokį klausimą referendumui dėl dvigubos pilietybės nei siūlo jį inicijuojantis Liberalų sąjūdis.

Seimas yra pradėjęs svarstyti Liberalų sąjūdžio inicijuotą siūlymą su 2016 metų Seimo rinkimais surengti referendumą dėl dvigubos pilietybės įteisinimo. Referendumo tekste siūloma negaliojančia pripažinti Konstitucijos 12 straipsnio antrąją dalį, kuri numato, kad niekas, išskyrus įstatymo numatytus atvejus, negali būti Lietuvos ir kitos valstybės piliečiu.

Vyriausybė išvados projektą parengusi Teisingumo ministerija sako, kad pripažinus netekusia galios Konstitucijos 12 straipsnio antrąją dalį Konstitucijoje nebeliktų nuostatos,

reglamentuojančios dvigubos pilietybės galimybę, todėl būtų neaišku, ar įstatyme apskritai būtų galima nustatyti dvigubos pilietybės atvejus. Kita vertus, tai esą būtų galima traktuoti ir kaip bendro draudimo turėti dvigubą pilietybę panaikinimą, kas leistų įstatymų leidėjui visiškai neriboti dvigubos pilietybės suteikimo atvejų ir galimybių.

Ministerija siūlo pritarti idėjai skelbti referendumą, tačiau ragina jame spręsti ne dėl Konstitucijos nuostatų panaikinimo, o ją reformuluoti.

Naujoji Konstitucijos nuostata, anot ministerijos, galėtų skelbti, kad „kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiu turi teisę būti tik lietuvių kilmės asmuo ir įstatymo nustatytais atvejais kiti asmenys”.

Patvirtino, kad JAV ginkluotė Lietuvoje bus

Talinas (KAM info) – Jungtinės Amerikos Valstijos dislokuos Baltijos šalyse sunkiąją ginkluotę. Tai birželio 23 d. susitikime su Baltijos šalių gynybos ministrais ir jų atstovais Taline patvirtino JAV gynybos sekretorius Ashton B. Carter.

Susitikime patvirtinta, kad pirmoji ginkluotė regioną galėtų pasiekti jau kitų metų pradžioje. Kiekvienoje iš Baltijos šalių bus sunkiosios ginkluotės elementu, įskaitant tankus, pėstininkų kovos mašinas ir artileriją. Sunkiosios ginkluotės dislokavimas pirmiausia skirtas paremti ir

sustiprinti regiono šalių ir rotacinių JAV pajėgų pratybas. Tai taip pat yra ekonominiu požiūriu efektyvus sprendimas, nes šia ginkluote naudotis galės visos regiono dislokuotos mechanizuotų vienetų JAV rotacinės pajėgos, kurių dydis gali svyruoti nuo kuopos iki bataliono dydžio.

Sekretorius patikino, kad JAV yra tvirtai įsipareigojusi Estijos, Latvijos ir Lietuvos saugumui. „Ataka prieš kiekvieną iš jūsų šalių yra ataka prieš visą NATO”, – patvirtino JAV gynybos sekretorius A. Carter.

Lietuvoje lankosi JAV Atstovų rūmų pirmininkas

Vilnius (ELTA) – Birželio 27–29 dienomis Lietuvoje vieši Jungtinių Amerikos Valstijų Atstovų rūmų pirmininko John Bohner vadovaujama delegacija.

Pirmąją vizito dieną JAV Atstovų rūmų delegacija susitiko su Prezidente Dalia Grybauskaite. Vėliau Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų

rūmuose buvo surengtas iškilmingas priėmimas.

Birželio 29-ąją Seime numatytas JAV Kongreso delegacijos ir Seimo vadovybės susitikimas. Vėliau svečiai lankysis Seimo pirmininkės kabinete, prie 1991 m. sausio įvykių menančių barikadų susipažins su Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo istorija.

Lietuvos ambasadą Romoje projektuos italai

Vilnius (BNS) – Užsienio reikalų ministerijos (URM) konkursą, kuriame ieškotas Lietuvos ambasadų patalpų Romoje projektuotojas, laimėjo Italijos kompanija WOA. Pagal šį mėnesį pasirašytą URM ir bendrovės WOA sutartį, ambasadų patalpų projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugas ji atliks už 100,8 tūkst. eurų.

WOA atvirame konkurse, kurį skelbė URM, nugalėjo pasiūlusi mažiausią kainą. Šiame konkurse iš viso varžėsi 11 įmonių. Patalpas, kuriose keitinama įrengti ambasadą, Lietuva gavo kaip kompensaciją už tarpukario pastatą „Villa Lituania”, kurį per Antrojo pasaulinio karo perėmė šalį okupavusi Sovietų Sąjunga.

Ambasada įsikurs Italijos sostinės centre esančių „Blumenstihl” rūmų ketvirtajame aukšte, 640 kvadratinio metrų patalpose. Pastatas yra saugomas architektūros paminklas, tad rangovas teks įgyvendinti Italijos paveldosaugininkų reikalavimus, kurie numato, jog atliekant patalpų remontą privaloma išsaugoti tapybos elementus, židinių, keletą durų bei lipdinių, autentiškas keramines grindis,

Vietoje „Villa Lituania” gavo ketvirtąjį „Blumenstihl” rūmų aukštą Tibro krantinėje.

15 min.lt nuotr

langus su langinėmis, lodžijos medinius elementus ir kt.

Rūmuose numatoma įrengti ambasadų konsulines zonas patalpas, ambasadoriaus ir ambasadų darbuotojų kabinetus, posėdžių salę, virtuvę, sanitarinius mazgus ir kitas patalpas.

Lietuvai perleidžiamos 99 metams neatlygintinai naudotis su galimybe 2112 m. šį laikotarpį pratęsti. Pastate „Villa Lituania” iki šiol šeiminkauja rusų diplomatai.

Ukrainoje gali atsinaujinti dideli susirėmimai

Briuselis (BNS) – NATO vadovas Jens Stoltenberg perspėjo apie išliekantį pavojų, kad Ukrainoje atsinaujins didelio masto susirėmimai, ir ragino Rusiją nebeteikti palaikymo promaskvietiškiems separatistams. Pastarosiomis savaitėmis padaugėjo susirėmimų, galinčių sužlugdyti Minsko susitarimą.

„Paliaubų pažeidimai tęsiasi. Iš-

lieka rizika, kad atsinaujins smarkios kautynės, – pabrėžė J. Stoltenberg. – Rusija toliau palaiko separatistus mokymais, ginkluote ir kariais; daug jos pajėgų laikoma prie sienos su Ukraina.”

NATO toliau palaiko Ukrainos teritorinį vientisumą ir suverenumą bei nepripažįsta Rusijos įvykdytos Krymo aneksijos.

Derybos su Graikija tęsiasi

Briuselis (Faktai.lt) – Graikijos premjeras Alexis Tsipras Briuselyje tęsia derybų maratoną su tarptautiniais kreditoriais, siekdamas susitarimo, kuris leistų skolų prislėgtai šaliai išvengti nemokumo.

A.Tsipras dalyvavo susitikime su pagrindinių jo šaliai skirtos finansinės pagalbos programos prievaidų – Europos Komisijos, Tarptautinio valiutos fondo ir Europos centrinio banko – vadovais.

Laikas sparčiai senka – Atėnai iki birželio 30 d. turi grąžinti TVF maždaug 1,54 mlrd. eurų. Negavusi papildomos finansinės pagalbos, šalis gali būti priversta skelbti nemokumą ir pasitraukti iš euro zonos, o tai turėtų rim-

tų padarinių pasaulio ekonomikai.

Prieš taupymo politiką pasisakantis A.Tsipras atmetė naujus kreditorių reikalavimus. Kadangi jis nesutiko su kreditorių reikalavimais karpyti išlaidas bei įgyvendinti pensijų reformą, todėl šie atsisakė pervesti Atėnams paskutinę 7,2 mlrd. eurų išmoką pagal dabartinę pagalbos programą, kuri baigs galioti birželio 30-ąją. Tą pačią dieną Graikija privalo grąžinti TVF 1,5 mlrd. eurų.

Nuo krizės pradžios 2010 metais Graikijai buvo skirtos dvi didžiulės paskolų programos, ir dabar ją slegia milžiniška skola, atitinkanti 180 proc. šalies bendrojo vidaus produkto.

„Islamo valstybė” pasiekė Rusiją

Maskva (BNS) – Keturių Rusijos Šiaurės Kaukazo regionų islamistai kovotojai prisiekė ištikimybę džihadistų judėjimui „Islamo valstybė” (IS), sakoma internete paskelbtame garso įrašė, kurį pasveikino dideles teritorijas Sirijoje ir Irake kontroliuojantis „kalifatas”.

Ši žinia padidino nuogąstavimus, kad didėja IS įtaka tarp jaunesnės kartos islamistų tame regione ir kad jie gali mėginti pasižymėti, rengdami brutalias atakas Rusijos teritorijoje.

Garso įrašė, kuris sekmadienį buvo paskelbtas „YouTube”, sakoma,

kad Dagestano, Čėčenijos, Ingušijos ir Kabardos Balkarijos respublikų kovotojai prisiekė ištikimybę IS vadovui Abu Bakrui al Baghdadi.

„Sveikiname Islamo valstybės Kaukaze karius... Sveikiname juos, prisiekusius ištikimybę kalifui, – sakė atstovas Abu Mohammed al Adnani. Jis priima jūsų ištikimybę ir skiria šeichą Abu Mohammad al Qadari Kaukazo (gubernatoriumi).”

Rusijos saugumo tarybos sekretoriaus pavaduotojas Jevgenijus Lukjanovas sakė, kad prie IS kovotojų yra prisidėję iki dviejų tūkstančių Rusijos piliečių.

Maidanas plinta į Armėniją?

Jerevanas (Diena.lt) – Armėnijos sostinėje jau savaitę tęsiasi protestai dėl elektros kainų didinimo bei policijos smurto, o ryžtingai nusiteikę demonstrantai žada nenutraukti šios pilietinio nepaklusnumo akcijos.

Birželio 25 d. šimtai žmonių tęsė sėdimąjį protestą prie Prezidentūros Jerevane, blokuodami eismą pagrindinėje miesto gatvėje.

Birželio 24 d. į demonstraciją šiame rajone susirinko daugiau nei 9 tūkst. žmonių.

Demonstrantai, skanduodami šūkius „Esame savo šalies šeiminkai”, ignoravo policijos raginimus išsiskirstyti ir žadėjo toliau spausti pPrezidento Seržo Sargsiano vyriausybę, kad ši atšauktų sprendimą didinti elektros kainas.

Visuomenės pyktį šioje neturtingoje 3,2 mln. gyventojų turinčioje šalyje, smarkiai nukentėjusioje dėl ekonomikos krizės Rusijoje, išprovokavo vyriausybės sprendimas nuo rugpjūčio

Neramumai Armėnijos sostinėje.

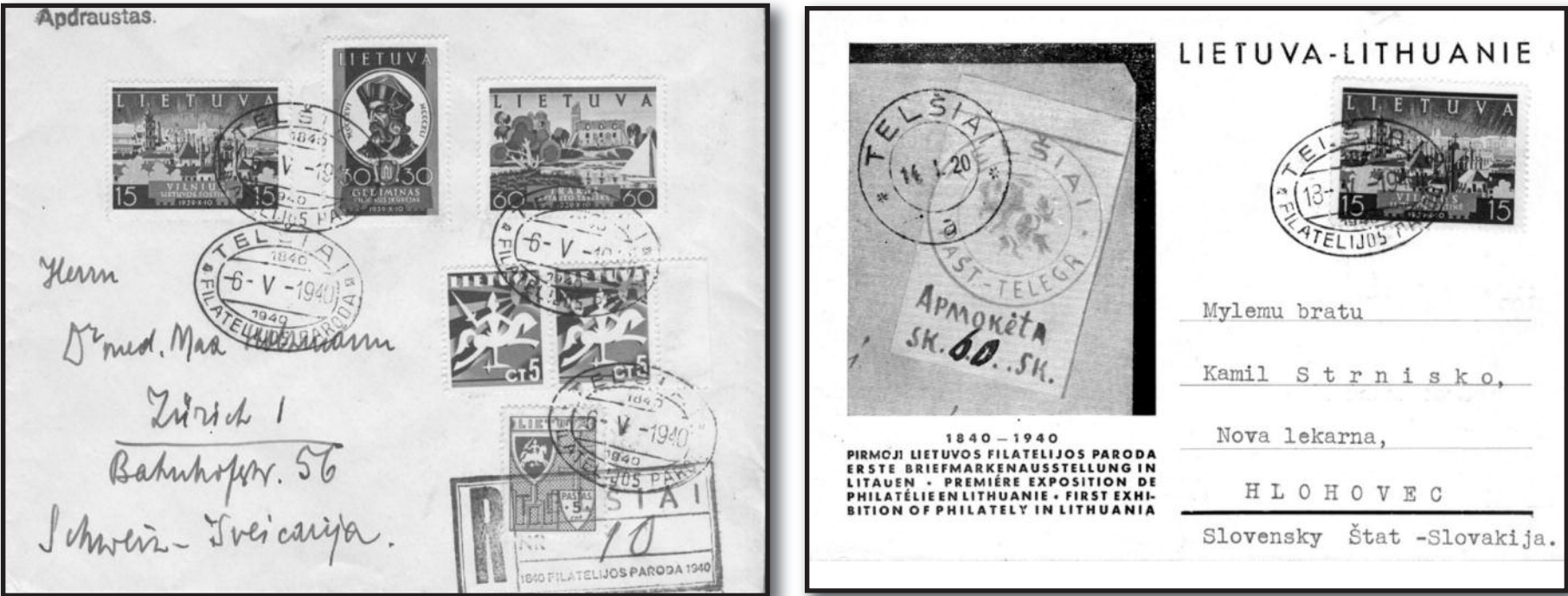
facebook nuotr.

1-osios padidinti elektros kainą daugiau negu 16 procentų.

Protestai prasidėjo praėjusį penktadienį ir išsiplėtė, kai šimtai riausių policininkų birželio 23 d. ėga išvaikė demonstrantus, naudodami vandens patrankas ir gumines lazdas. Tai buvo rimčiausia konfrontacija tarp protestuotojų ir policijos per kelis pastaruosius metus.

Washingtonas, Briuselis bei Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija išreiškė susirūpinimą dėl prasiveržusio smurto.

KOLEKČININKAMS ...IR NE TIK

1940 m. gegužės 6 d. dr. Jono Mikulskio registruotas laiškas nr. 10 išsiųstas filatelistui gydytojui Max Holzmann į Ciurichą, Šveicariją.

Parodos progai buvo išleisti specialūs atvirukai. Kolekcininkų draugijos „Baltika“ nario Leono Abromavičiaus gegužės 18 d. siųstas atvirukas į tolimą Hlohovec, Slovakiją.

Neeilinė paroda okupacijos išvakarėse

Praėjus 75-eriems metams nuo pirmosios Lietuvos filatelijos parodos

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Nerami buvo 1940 m. vasara Lietuvoje. Birželio 9 d. Maskvoje vyko antrasis ministro pirmininko Antano Merkio ir TSRS užsienio reikalų komisaro Viačeslavo Molotovo pokalbis. Birželio 14 d. paskelbtas Tarybų Sąjungos ultimatas Lietuvai, kuriame reikalaujama sudaryti naują Vyriausybę bei priimti papildomą sovietinės kariuomenės kontingentą. Birželio 15 d. Antanui Smetonai pasitraukus iš Lietuvos, ministras pirmininkas Antanas Merkys pradėjo eiti laikinojo Prezidento pareigas. Į Lietuvą įžengė Raudonosios armijos daliniai – prasidėjo penkis dešimtmečius trukusi okupacija. Į Kauną atvyko TSRS užsienio reikalų komisaro Molotovo pavaduotojas Vladimiras Dekanozovas. O birželio 25 d. oficialiai įregistruota Lietuvos komunistų partija.

Nepaisant artėjančio karo sūkurių, Žemaitijoje dar gegužę kunkuliavo kultūrinis gyvenimas. Telšiuose „Alkos“ muziejaus vadovybė gegužės 5 – birželio 5 dienomis nutarė surengti vietos dailininkų, pašto ženklų bei Vilniaus vaizdų jungtinę parodą (meno dalį tvarkė Sofija Plechavičienė ir Kazimieras Šaulys, filatelijos skyrių – dr. Jonas Mikulskis, o Vilniaus vaizdų – Lietuvos turizmo sąjunga). Tuo metu tai buvo drąsus ir nemažas užmojis.

Nutariau giliau pasidomėti šiuo neeiliniu įvykiu. Pagarbiai savo albumuose laikau iš šios parodos siųstų atvirukų bei vokų su specialiais pašto antspaudais. Norėdamas prisiminti šio įvykio jubiliejų, pirmiausiai užmečiau meškerę patiems „Alkos“ muziejaus darbuotojams. Didelės žuvies, deja, nepavyko ištraukti. Vyriausioji muziejininkė Regina Bartkienė labai entuziastiškai atsiliepė, tačiau konkrečios paieškos „Alkos“ fonduose neatnešė apčiuopiamų rezultatų. Regina rado tik parodos plakatą. Sakė – nemažai eksponatų per okupacijas buvo sunaikinti. Ką gi, ne pirmas atvejis, kai man tenka ieškoti adatos šieno kupetoje...

Dailė susikalbanti su filatelija

Reikia pažymėti, kad paroda nebuvo plačiai išreklamuota. Rinktiniais muziejaus bičiuliams bei kai kuriems filatelistams buvo išsiųsti pakvietimai. Tiesa, mieste kabėjo reklaminiai plakatai, tačiau anuometiniame „Žemaičių prieteliaus“ savaitraštyje parodos skelbimų neužtikama. Gegužės 10 d. laidoje tebuvo paskelbtas trumpas reportažas apie parodos atidarymą.

Belieka pasikliauti parodos katalogu. Savo archyve saugau vieną iš nedaugelio išlikusių egzempliorių. Šios parodos garbės komitetą sudarė vyskupas Justinas Staugaitis, švietimo ministras dr. Kazimieras Jokantas, susisiekimo ministras Jonas Masiliūnas, Seimo sekretorius Vytautas Soblys, inž. Stasys Birutis, Filatelistų d-jos pirm. Jonas Burba, Telšių burmistras Feliksas Milevičius-Mylimas, Iglulos viršininkas majoras Alfonsas Urbonas, apskrities viršininkas Eugenijus Šalkauskis, Telšių komendantas pulkininkas Bronius Pulkauninkas, dr. Jonas Mikulskis, gimnazijos direktorus Pranas Samulionis bei pašto viršininkas Petras Snarskis.

Meno parodoje dalyvavo ne tik vietiniai dailininkai, bet ir svečiai iš Kauno. Meno mokyklos atstovas grafikas Paulius Augustinavičius-Augius (miręs 1960 m. gruodžio 7 d. Čikagoje) išstatė dešimt savo sukurtų spalvotų medžio raizinių pagal Motiejaus Valančiaus „Žemaičių vestuves“. Tapytojas Leonardas Kazokas parodė savo aliejinę drobę „Nida“, o dekoratorius Liudas Truikys – Paul Claudel misterijos dekoracijos eskizą bei vieną bevarde

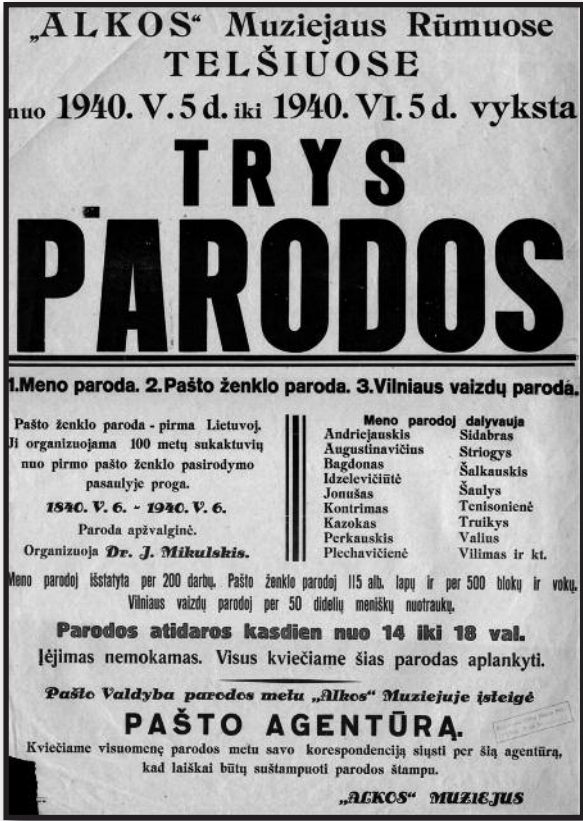
dekoratyvinę kompoziciją. „Kauno audinių“ atstovas, grafikas Telesforas Valius (miręs 1977 m. gruodžio 1 d. Toronte, Kanadoje) buvo išstatęs septynis darbus. Kauną taipogi atstovavo tapytojas Liudas Vilimas su dviem temperos darbais ir dekoratyvinio pano eskizu.

Kiti parodos dalyviai – apylinkių meno atstovai. Siraičių dvaro savininkas Leopoldas Andrijauskas išstatė keturis peizažus ir Rubenso žmonos portreto kopiją. Tapytojas Česlovas Kontrimas iš Pasvalio gimnazijos parodė net 44 akvareles – daugiausia Lietuvos vietovių peizažus. Telšiškis grafikas Juozapas Perkauskis parodoje dalyvavo su šešiais raizininiais ir 18 ofortų. Dalyvavo ir dvi moterys dailininkės – tai telšietės Sofija Plechavičienė (penki portretai, 11 natūrmortų bei peizažų) ir Aldona Tenisonienė (10 aliejinių darbų ir sangvinas pavadintas „Iš Nemuno“). Tapytojas Simas Sidabras išstatė keturis portretus, Eugenijus Šalkauskis – dviejų „Alkos“ muziejui su projektuotų vitražų eskizus, vieną portretą bei dvi akvareles „Persijos kalnai“. Kazimieras Šaulys parodė net 24 savo temperos, akvarelių, medžio bei linoleumo raizinių, lošimo kortų ir pašto ženklų projektus (jis, beje, suprojektavo šios parodos katalogą). Telšių amatų mokyklos atstovas J. Striogys išstatė 19 natūralių medžių spalvų inkrustacijų. Parodoje dalyvavo ir telšiškis savamokslis A. Jonušas, kuris išstatė net 23 kūrinius – iš jų dvylika lietuviškų kryžių. Iš viso meno parodoje buvo 205 eksponatai.

Gydytojas, turėjęs gerą uoslę

Šios pirmosios jungtinės filatelijos ir meno parodos sumanytojas buvo gydytojas Jonas Mikulskis. Jis gimė 1885 m. balandžio 3 d. Telšiuose, mirė 1959 m. sausio 8 d. Prancūzijoje. Mokėsi Palangoje, Šiauliuose, Vienoje, Ciuriche, kur 1909 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. Grįžęs į Lietuvą, dirbo Kuliuose, Šateikiuose, Plungėje, Varniuose ir Telšiuose. Dalyvavo Tautų Sąjungos gydytojų veikloje. Nuo 1918 m. Telšių apskrities gydytojas. 1922 m. išrinktas Telšių apskrities Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos valdybos pirmininku, daug prisidėjo steigiant Žemaičių muziejų „Alka“, aktyviai bendradarbiavo spaudoje. Į Vakarų pasitraukė 1944 m. Nuo 1946-jų vasario gyveno Prancūzijoje, ten 1959-aisiais ir mirė.

Jonas Mikulskis pašto ženklus pradėjo rinkti dar vaikystėje – nuo 1894-tųjų. Jau Pirmojo pasaulinio karo metu jis tapo žinomiausiu filatelistu Lietuvoje. Būdamas apskrities gydytoju ir turėdamas tvirtą pajamų šaltinį, jis negailėjo investuoti į filateliją stambias sumas. Nors tarpukario metais filatelija tarp lietuvių nebuvo populiari, sumanusi Mikulskis sudarė bene geriausią pasaulyje Lietuvos pašto ženklų bei paštos istorijos (t.y. paštuėjusių vokų, atvirukų, per-

Telšių miesto gatvėse kabėjo afišos, reklamuojančios meno bei pirmąją lietuviškos filatelijos parodą „Alkos“ muziejuje (ŽAM GEK 34776).

laidų) rinkinį. Jis buvo ne tik aršus rinkėjas, bet ir filatelijos propaguotojas, net pašto ženklų leidybos iniciatorius. 1920 m. pritrūkus pašto ženklų vietos pašte, Mikulskio iniciatyva buvo parengtas ir išleistas apyvarton vietinis Telšių pašto ženklas. 1941 m. jo dėka Telšių spaustuvėje perspausdinta 10 skirtingų TSRS pašto ženklų su užrašu lietuvių kalba „Laisvi Telšiai 1941.VI.26.“ Nors tais laikais Lietuvos filatelistų draugija tebuvo embriono stadijoje, Jonas Mikulskis darė viską, kad išjudintų vietinius rinkėjus, skatino jaunimą rinkti pašto ženklus, propagavo lietuvišką filateliją Vakaruose. 1940 m. jis redagavo trikalbį (lietuvių, prancūzų bei vokiečių) filatelijos žurnaliuką „Mercurius“ (deja, išėjo vos vienas vienintelis numeris, nors ir išpūdingu 1 000 egzempliorių tiražu). Tais pačiais metais per Kalėdas turėjo pasirodyti jo parengtas vadovėlis jaunimui, pamėgusiam rinkti pašto ženklus. Deja, karo aplinkybės suardė gerus Lietuvos filatelistų draugijos norus, ir knygelė „Lietuva ir Europa“ niekad nebuvo išleista.

Tačiau didžiausias Mikulskio nuopelnas lietuviškai filatelijai buvo pirmoji pašto ženklų paroda, kuri vyko „Alkos“ muziejuje 1940 m. gegužės 5 – birželio 5 dienomis.

Vienintelis vežęs vežimą

Apie šią vienintelę lietuviškos filatelijos „manifestaciją“ Antrojo pasaulinio karo sūkuryje (o tuo pačiu ir per 22 Lietuvos nepriklausomybės metus) kiek plačiau rašė kapitonas Eugenijus Petrauskas, Lietuvos filatelistų draugijos vicepirmininkas (po karo Čikagoje tapęs Filatelistų draugijos „Lietuva“ mėnesinio žiniaraščio redaktoriumi) 1940 m. gegužės mėnesio „Mercurius“ numeryje:

„Pašto ženklų rinkiniai parodose nusako visus vienos tautos ir viso pasaulio atskirų įvykių, istorinių ir geografinių permainų eigą, karų ir socialinių pergyvenimų tarpus, civilizacijos ir kultūros pažangą, spaudos meno techniką ir jos pritaikymą pašto ženklui – mažiausiam spausdiniui. Tai yra turininga medžiaga kultūros istorijai. Tam rengiamos ir parodos, kad pažintume, kiek mūsų, ir kiek praeityje anų mokėta gero padaryti. Čia viskas stengiamasi ne žodžiais, bet pačiais daiktais vaizdžiai parodyti ir dar pamokinančiai nuteikti kiekvieną eilinį žiūrovą.

Toks didis tikslas pasiektas ir mūsų filatelijos parodoje... Pirmas skyrius parodo įvairias ženklų rūšis, jos paskirtį ir būdingas savybes. Tai vaizduoja daugiau kaip 800 ženklų, pradedant nuo 1840 m. gegužės mėn. 6 d. Antras skyrius apima vieną atskirą dalyką, kuris turi tikslą žiūrovams parodyti, kaip filatelistas mokosi pažinti istoriją. Čia besimokančiam jaunimui puikiai parodyta, kokią vertę turi tas mažiausias spausdintys moksliniam darbui. Istorijos skyrių sudaro tik 250 ženklų. Ir taip daug pasako! Trečias ir ketvirtas skyrius visa savo didybe reprezentuoja mūsų kraštą. Čia parodyta nuo 1918.XII.27 iki 1940.V.6 visa Lietuva. Tai paskutinė penktoji dalis pašto ženklų šimtmetyje, kuri parodo, kad ir mes darome milžiniškus žingsnius ir dar žiupsnis garbės garbės prisideda, kad spėjome prisidėti prie šio periodo ir turime progą pasirodyti šimtmečio parade... Penktas skyrius skirtas įvairenybėms; tai reti laiškų vokai, blokai ir kitos filatelijos įvairenybės, kas taip pat nusako seną praeitį ir moderniausią dabartį. Taip atrodo pirmoji Lietuvos Filatelijos Paroda. Parodos atidarymas įvyko pasaulinio ženklų (Anglijos ‘Penny Black’ – R. M. L. pastaba) šimtmetinių (1840.V.6 – 1940.V.6) sukaktuvių išvakarėse. Šiais sunkiais laikais daug svetimų kraštų filatelinio organizacijų nustebs šiuo įvykiu ir nepagailės mūsų ramiam kraštui gerų žodžių už kultūrinę veiklą, už taikos darbą.

Graži gegužės 5 diena Lietuvos filatelistams tapo istorinė diena. Šimtmetinių pašto ženklų sukaktuvių išvakarės praskleidė viešumai mūsų tylių filatelistų nenuvystamo atsiminimo dieną. Nuo šios dienos visa mūsų visuomenė žinos ko vertas filatelisto darbas mūsų tautos kultūros lobyno praturtinimui. Lietuvos Filatelistų Draugija, suprasdama šio įvykio didžią reikšmę, ir tam, visą savo fizinę ir dvasinę jėgą pašventusiam, skiria pirmąją garbės vainiką. Už šį didį darbą ir nuopelnus Lietuvos Filatelijai, LFD Valdyba LFD narį ir Lietuvos Filatelijos kūrėją Žemaičiuose med. Dr. Joną Mikulskį apdovanojo savo aukščiausiu LFD auksiniu ženklu. Parodos atidarymo metu LFD Valdybos pirminin-

kas dail. Burba, pasveikinęs Pirmosios Lietuvos Filatelijos Parodos organizatorių, savo vadovaujamos draugijos garbingam nariui įteikė LFD auksiniu ženklu apdovanojimo diplomą.

Pašto Valdyba Pirmąją Lietuvos Filatelijos Parodą pagerbė įrengdama pašto stalą. Prie šio stalo priimta korespondencija buvo nuvertinama ir registruojama specialiais spaudais. Tai filatelijos šeimos nariams sudarė daug džiaugsmo.”

Neapsieita be aferistų

Parodos rengėjai pradžiugino filatelistus ne tik išleidę suvenyrinius atvirukus, bet ir įsteigdami parodoje net pašto skyrių. Ten budėjo pašto tarnautojas, kuris priimdavo paprastą bei registruotą korespondenciją. Būta atvejų, kad kolekcininkas tiesiog paprašydavo antspaustuoti atskirus pašto ženklus, blokelius ar net neadresuotus vokus. Juos laikė suvenyrais, o kiek vėlėliau toks vokas kartais pakliūdavo į falsifikatorių rankas. Tarybiniais laikais tokius antspaustuotus vokus „pagražindavo“ užrašydami ant jų fiktyvų adresą (dažnai rašomą mašinėle, kas nebūdinga tarpukario metams) – tarsi jie paštu būtų keliavę. Tuomet registruota korespondencija buvo numeruojama paeiliui viena po kitos. Pavyzdžiui, iš antros parodos dienos – gegužės 6-osios – registruotų vokų savo kolekcijoje turiu nr. 5 bei 29 (siųsti vietiniams adresatams Telšiuose) bei nr. 10 (į Šveicariją), o vilniečio Vyginto Bubnio rinkinyje yra registruotas vokas nr. 40. Paskutinis registruotas vokas nr. 168 (taipogi V. Bubnio nuosavybė) buvo išsiųstas parodos uždarymo metu, birželio 5 d. Įdomu, jog registruotų vokų iš parodos yra taipogi išsiuntę tuomet vienuolikmetis šiaulietis, vėliau tapęs žymiu dirigentu, Saulius Sondeckis.

Praėjus 20–25 metams po parodos Lietuvoje atsirado falsifikatorių, kurie padirbinėjo šį proginį parodos pašto antspaudą. Vienas iš tų „nusidėjėlių“ buvo kaunietis gydytojas Kazys Eismontas. Vokai, o ypač atvirutės ne tik neatitikdavo pašto tarifo (beveik visada gerokai per daug ženklų būdavo priklijuota), bet jie buvo „puošiami“ netikru Telšių registracijos pašto antspaudu, kuris nebuvo naudojamas parodos metu. Visa tai buvo daroma norint pasotinti rinką. Mat daugelis (ne Lietuvos filateliją renkančių) pageidauja papuošti savo albumus šiuo proginiu antspaudu – ypač tematikos „Šimtas metų pirmajam pašto ženklui“ rinkėjai. Deja, tie falsifikatai plačiai sklinda per pasaulį ir dabar, apgaunant ne tik nieko nenučiuokiančius užsieniečius, bet kartais ir lietuvių filatelistus- veteranus...

Vienas iš nedaugelio išlikusių šios parodos katalogų.

Eksponatai iš „Alkos“ muziejaus fondų (Telšiai) bei Raimundo Mariaus Lapo asmeninio archyvo

1935 m. Telšių pašto darbuotojai. Tikėtina, kad kai kurie iš jų aptarnavo pašto skyrių, kuris 1940 m. veikė „Alkos“ muziejuje parodos metu (ŽAM F-1624).

Žemaičių muziejus „Alka“ oficialiai įkurtas 1932 m. vasario 16 d., tačiau Telšių muziejaus idėja brandinta dešimtmetį. Mokytojo J. Gedmino pastangomis prie Telšių mokytojų seminarijos įsteigtame kraštotyros kampelyje buvo surinkta apie 400 eksponatų. 1930 m. seminarija (kartu su muziejėliu) iškelta į Plungę. Muziejaus entuziastai nenuleido rankų – 1931 m. sausio 24 d. Telšiuose įvyko susirinkimas, kurio metu buvo įkurta Žemaičių senovės mėgėjų draugija „Alka“, pirmininku išrinktas vienas aktyviausių muziejaus steigimo iniciatorių Pranas Genys. Pagrindinis draugijos tikslas – muziejaus įkūrimas. Draugijos valdybos narių Eugenijaus Šalkausko, Kazio Sideravičiaus, Prano Genio, Mykolo Barkaus, Roberto Pukinsko bei kitų dėka 1932 m. vasario 16 d. muziejus atvėrė duris trijuose išnuomtuose Birutės g. 31 namo kambariuose.

1932 m. spalį muziejus perkeltas į geresnes patalpas – į Didžiąją gatvę, kur Prano Girdvainio name nuomoti keturi kambariai. Netrukus pradėta ruošti ir muziejaus pastato statybai – 1933 m. visoje Žemaitijoje pradėta rinkliava.

1936 m. spalio 4 d. vakariniame Masčio ežero krante iškilmingai pašventintas kertinis muziejaus rūmų akmuo. Muziejus statytas pagal Telšių apskrities inžinieriaus Stepono Stulginskio sukurta projektą. 1937 m. gruodžio 1 d. muziejus įsikėlė į kelis savo rūmų kambarius.

Statant muziejaus rūmus, kaupiant eksponatus, be jau minėtų muziejaus valdybos narių, itin daug nuveikė

telšiškiai gydytojas Jonas Mikulskis, Pranas Gaidamavičius bei Ignas Končius. Labiausiai muziejaus fondai pasipildė 1940 m. vasarą, kai naujoji Lietuvos valdžia priėmė Kultūros paminklų apsaugos įstatymą. Tada itin daug vertybių į muziejų atvežta iš Žemaitijoje nacionalizuotų Tiškevičių, Oginskių, Pliaterių, Šuazelių, Gorskių dvarų, šie daiktai iki šiol sudaro muziejaus aukso fondą. Karo metais muziejaus vadovo Prano Genio rūpesčiu didžiausios vertybės buvo išslapstytos pas kaimuose gyvenusius pažįstamus, patikimus valstiečius, pačiame muziejuje įrengtoje slėptuvėje.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite
„DRAUGO“

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPKYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2015 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2015 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

SKAITYKITE
„DRAUGĄ“ GREIČIAU!
www.draugas.org

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

„Surašymo“ Nr. 46 atsakymas
Pažymėtuose langeliuose: DIRGIKLIS.

„Draugo“ kryžiažodį **„Surašymas“ Nr. 46**
išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Renata ir Julius Špakevičiai, Westwood, MA
Jadvyga Savickas, Nashua, NH
Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589
arba el. paštu – **redakcija@draugas.org** ir faksu: **773-585-8284**.

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Tėsininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com	Audra P. Karalius Advokatė (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com	A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com	Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com
---	---	---	--

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose

353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Profesionali, sąžininga moteris, turinti didelę slaugos darbo patirtį, legali, vairuojanti automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu Čikagoje ar jos priemiesčiuose. **Tel. 312-647-3208.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-615-5235.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo tris ar keturias valandas per dieną. **Tel. 773-387-7232.**

■ Darbšti moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir gera anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti tik savaitgaliais. **Tel. 773-600-2887 arba 773-387-7232.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. **Tel. 708-691-6996.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu ar pakeitimų. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis. **Tel. 312-307-4619.**

■ Profesionali, sąžininga moteris, turinti didelę slaugos darbo patirtį, legali, vairuojanti automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu Čikagoje ar jos priemiesčiuose. **Tel. 312-647-3208.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pakeitimai. Legalūs dokumentai. **Tel. 630-280-1347.**

DRAUGAS • 773-585-9500

Donatas Januta. „Lietuviški takai“,
Vilnius, 2015 m., 300 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje pristatomi San Francisco advokato, istorijos tyrinėtojo Donato Janutos rašiniai apie šiandienos ir praeities Lietuvą ir lietuvius.

Aptarti santykiai tarp lietuvių ir žydų. Pristatyti Lietuvos karžygiai, tarp kurių – generolai Povilas Plechavičius ir Vincas Vitkauskas, bei kovojusieji Afganistane. Aprašyti Amerikos lietuviai komunistai, jų gyvenimas ir veikla, jų susikirtimai su į JAV atvykusiais „dipukais“. Prisiminti du Amerikoje gimę lietuviai, kurie Lietuvoje tapo mirtini priešai – partizanas Adolfas Ramanauskas ir išdavikas Juozas Markulis...

Daug kitų žmonių, įvykių ir vaizdų iš lietuvių gyvenimo bei veiklos rasite šiame rinkinyje. Autorius paseka ir lietuvių pėdsakus Baltarusijoje, Prūsijoje, Lenkijos Suvalkų krašte, Latvijoje. Knyga skirta visiems, kas domisi Lietuva, lietuviais, jų veikla ir gyvenimu.

Knygą „Lietuviški takai“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.
Kaina – 25 dol.
(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)
Teiraukitės tel. 773-585-9500

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste1121,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE
4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com
Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai
 Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PERKA

PERKAME GINTARĄ
IR GINTARO DIRBINIUS:

- KAROLIUS
- APYRANKES
- SAGES
- PAKABUKUS
- IR KT.

TAIP PAT GINTARO GRYNUOLIUS.
Atvykstame į namus.
Tel: 708-603-5494

DĖMESIO!

Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

SIŪLO DARBĄ

We will hire experienced gutter installers. Year-Round Job. You can call in English or Polish **630-628-7381.**

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

SKAITYKITE „DRAUGĄ“ GREIČIAU!

Amerikos ir Lietuvos jaunimas kartu išpildė lakūno Stepono Dariaus svajonę

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Praėjusį šeštadienį Kaune, S. Dariaus ir S. Girėno stadione įvyko istorinis renginys – draugiškas beisbolo rungtynės sužaidė Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos jaunimo beisbolo komandos. Tokiu būdu buvo įgyvendintas garsiojo lakūno Stepono Dariaus noras, kad ši sporto šaka suartintų dviejų šalių jaunus žmones.

„Jeigu mums pavyks perskraidinti Lietuvos didingą vardą per Atlanto vandenyną ir sėkmingai sugrįžti į namus, tai kitas mano tikslas bus suartinti Amerikos ir Lietuvos jaunimą žaidžiant beisbolą“, – šiuos 1933 metų liepos 15-ąją S. Dariaus pasakytus žodžius rungtynių organizatoriai – JAV ambasada Lietuvoje, JAV valstybės departamento padalinys *SportsUnited* ir Lietuvos beisbolo asociacija įrašė ir renginio programėlėje. Dabar šis Atlantą perskridusio lakūno noras buvo įgyvendintas.

S. Darius buvo pirmojo Lietuvos beisbolo čempionato 1922 metais iniciatorius ir dalyvis, 1926-aisiais jis įkūrė Lietuvos beisbolo lygą.

Varžybų pradžią paskelbusi JAV ambasados Lietuvoje kultūros atašė Sarah Talalay sakė, kad „beisbolas yra vienas geriausių būdų supažindinti Lietuvą su amerikietiška kultūra“. Ji sakė, jog atvykusi dirbti į Lietuvą pajuto, jog čia visi domisi krepšiniu. Amerikoje krepšinis irgi yra labai populiarus, tačiau vasara – laikas, kai žaidžiamas beisbolas.

„Įdomu tai, kad pradėjusi domėtis Lietuvos istorija sužinojau, jog garsus pilotas Steponas Darius svajojo pamatyti, kaip Lietuvos ir JAV jaunuoliai žaidžia beisbolą. Tuomet pagalvojau, kad būtų labai šaunu įgyvendinti jo svajonę ir tokiu būdu supažindinti lietuvius su didele amerikietiškos kultūros dalimi. Taigi neatsitiktinai šios varžybos vyksta S. Dariaus ir S. Girėno stadione Kaune“, – kalbėjo diplomate.

Besirenkančius į stadioną žiūrovus, kurių pasižiūrėti šių rungtynių atėjo tikrai daug, pasitiko organizatoriai, įteikdami vėliavėles ir kepures su beisbolo simbolika bei kvietė paskanauti bulvių ir kukurūzų traškučių, dešrainių, amerikietiškų užkandžių. Ta proga į Lietuvą pirmą kartą atvyko Amerikos beisbolo žvaigždės – buvęs profesionalus beisbolo Aukščiausios lygos žaidėjas, 12 kartų išrinktas į Visų žvaigždžių komandą Barry Larkin ir Aukščiausios lygos *Montreal Expos* komandoje žaidęs Joseph Logan.

B. Larkin žaidė *Cincinnati Reds* beisbolo komandoje nuo 1986 iki 2004 metų ir buvo vienas iš geriausių sportininkų šioje srityje. 1995 metais jis buvo išrinktas naudingiausiu nacionalinės beisbolo lygos žaidėju. 2012 metais jo vardas buvo įrašytas į Nacionalinį beisbolo šlovės muziejų. Baigęs aktyvią sportininko karjerą, B. Larkin treniravo nacionalinę JAV beisbolo komandą.

J. Logan yra vienas iš garsiausių beisbolo trenerių Amerikoje, rengiantis beisbolo žaidėjus nuo 2002 metų. Jis

parengė ir jaunimo komandą, kuri beisbolą šį kartą atvyko žaisti į Lietuvą.

„Beisbolas yra puikus žaidimas, jis padeda išmokti daug gyvenimiškų pamokų. Mes žinome, kad Lietuvoje beisbolas nėra toks populiarus kaip Lietuvoje, bet labai džiugina tai, kad jūsų jaunimas išitraukia į šį žaidimą, juo domisi. Amerikoje beisbolas suvienija žmones, todėl mes labai džiaugiamės, jog ir Lietuvoje vyksta tokie renginiai“, – sakė B. Larkin.

Lietuvos beisbolo asociacijos prezidentas Žilvinas Vodzinskas pasveikino susirinkusius ir pasidžiaugė, kad tokio lygio beisbolo žvaigždžių atvykimas į Lietuvą, taip pat varžybos tarp abiejų šalių jaunimo rinktinių yra istorinis įvykis ir kartu lakūno Stepono Dariaus svajonės išsipildymas suartinant lietuvių ir amerikiečių tautas.

Parodomosios beisbolo varžybos prasidėjo abiejų šalių himnais ir B. Larkin bei J. Logan pirmuoju metu. Jaunuoliai iš Lietuvos jau nuo pirmųjų varžybų minučių įrodė, jog gali žaisti beisbolą ne ką prasčiau nei amerikiečiai – rezultatas nuolat augo Lietuvos naudai ir po pirmosios pusės švieslentėje pūkavosi skaičiai 8:0. Antrojoje varžybų pusėje Amerikos jaunimas, išsigandęs sutriuškinimo sausu rezultatu, susiėmė ir jį sušvelnino, bet perlaužti rungtynių eigos nesugebėjo – lietuviai nugalėjo 8:2.

Pasižiūrėti varžybų susirinkę sirgaliai smagiai leido laiką, tribūnos skambėjo nuo garsių plojimų ir palaikymo šūksnių. Tarp žiūrovų sėdėjęs vienas iš

Istorinės beisbolo rungtynės Kauno S. Dariaus ir S. Girėno stadione.

Lietuvos beisbolo žvaigždžių Marius Urbanavičius pasakojo sirgaliams apie beisbolo taisykles.

Visi norintys galėjo išsigyti rungtynes stebėjusio istoriko, publicisto Stepono Gečo knygą „Beisbolo kelias Lietuvoje 1922–2012“ ir gauti jo autografą. Knygoje jos autorius apžvelgia beisbolo ištakas pasaulyje ir Lietuvoje, pasakoja apie Stepono Dariaus veiklą populiarinant šią sporto šaką mūsų šalyje, pristato Lietuvos beisbolo asociacijos veiklą ir žymiausius sportininkus, pateikia atkurto beisbolo pirmievių prisiminimus.

Beisbolas Lietuvoje dabar egzistuoja tik entuziastų dėka, o vienintelis šiam sportui pritaikytas stadionas yra Utenoje. Nepaisant šių sunkumų, mūsų šalies beisbolininkai – geriausi Baltijos regione, o Europoje tarp šios sporto šakos atstovų užimame 16–18 vietą. Lietuviai beisbolininkai Dovydas Neverauskas ir Edvardas Matusevičius žaidžia JAV komandose.

Bendra nuotrauka po varžybų.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

JAV beisbolo trenerio J. Logan patarimai savo komandos žaidėjams.

Pertraukų metu ir po varžybų visi kas norėjo iš arčiau susipažinti su šiuo žaidimu, galėjo rankose palaikyti beisbolą lazda ir pamėginti atmušti kamuoliuką. Renginio programėlėje buvo smulkiau aprašytos šio žaidimo pagrindinės taisyklės, kad žiūrovai galėtų geriau suprasti beisbolo subtilybes. „Stebint žaidimą, taisykles galima suprasti geriau“, – rašoma programėlėje.

Po varžybų abi komandos kartu nusifotografavo, o beisbolo entuziastai galėjo gauti beisbolo žvaigždžių iš JAV autografus – prie jų nusidriekė nemaža vaikų eilutė. Amerikiečiai šiltai bendravo su kiekvienu, negailėjo patarimų ir pastebėjimų.

Pabendrauti su JAV beisbolo žaidėjais buvo galima ir sekmadienį Vilniuje vykusios „Sekmadienio – sporto dienos“ renginio metu. Gedimino

prospekte atkarpoje netoli Katedros aikštės buvo įrengta speciali beisbolo zona, kurioje B. Larkin ir J. Logan susitiko ir penkias valandas bendravo su Lietuvos beisbolo bendruomene, treneriais, visais besidominčiais šia sporto šaka. Čia ypač buvo laukiami visi beisbolo entuziastai, kurie norėjo išbandyti beisbolą ir sužinoti šio sporto paslapčių iš didžiausių šio sporto profesionalų. Susidomėjimas renginiu ištis buvo nemažas.

Sportininkai iš Jungtinių Amerikos Valstijų taip pat lankėsi Radviliškyje ir Utenoje, kur yra nemažai beisbolo gerbėjų. Visi susitikimai Lietuvoje, bendros treniruotės ištis įrodė, kad praėjus daugiau kaip 70 metų Stepono Dariaus svajonė tikrai išsipildė – beisbolas sujungė dviejų šalių sporto mėgėjus, jaunimą, visą bendruomenę.

65-osios ŠALFASS žaidynės

Atkelta iš 8 psl.

Kol Eastlake miestelio (OH) krepšinio komplekse vyko kovos su oranžiniu kamuoliu, Lietuvių klube Clevelande šeštadienio rytmetį medalius išsidalino ŠALFASS šachmatų čempionato dalyviai. Kaip ir pridera šios sporto šakos sekcijos vadovui, pirmą vietą iškovojo vašingtonietis Visvydas Matulis, antras liko buvęs ilgametis ŠALFASS šachmatų vadovas Vytautas Nasvytis, o bronzos medalis atiteko dar vienam klyvlendiečiui Žanui Valiui.

Paplūdimio tinklininkai šiais metais dalyvavo bendrose vyrų ir moterų

ketveriukių varžybose, kuriose lygių neturėjo šios sporto šakos ŠALFASS vadovas Gintautas Garsys, taip pat jo partneris Rytas Petraitis, o abiem vyrams puikiai talkino dvi dailiosios lyties atstovės – Julie Murray bei Aleksa Sušinskaitė.

Kitamet ŠALFASS žaidynes galvojama organizuoti spalio mėnesio pirmąją savaitgalį Lietuvių dienų metu saulėtame Los Angeles, o jaunių krepšinio pirmenybės numatomos rengti gegužės mėnesio viduryje tame pačiame Eastlake (OH) komplekse, kur šiomet ir įvyko pagrindinė ŠALFASS sporto šventė.

Tragiška nelaime pasibaigusio stalo teniso varžybų nugalėtojas buvo paskelbtas be konkurencijos – pirmoji vieta vienbalsiu dalyvavusiųjų sprendimu pripažinta po širdies smūgio pakeliui į ligoninę mirusiam Edmundui R. Čapui iš Clevelando. Nuo šiol ŠALFASS pirmenybės bus rengiamos Edmundo taurei laimėti.

Ingridos Misevičienės, Vido Tatarūno ir Dainiaus Ruževičiaus nuotraukos

A † A ROMAS (RAYMOND) KARTAVIČIUS

Mirė 2015 m. birželio 26 d., sulaukęs 80 m. amžiaus.
Gimė 1935 m. gegužės 3 d. Lietuvoje.
Gyveno North Riverside, IL.
Giliame liūdesyje liko: žmona Nilza ir dukterėčios bei sūnėnai, kuriuos velionis mylėjo ir augino kaip tėvas.

A. a. Romas bus pašarvotas trečiadienį, liepos 1 d. nuo 2 val. p. p. iki 8 val. v. Kuratko-Nosek Funeral Home, North Riverside.
Laidotuvių Mišios vyks ketvirtadienį, liepos 2 d. Šv. Antano lietuvių parapijoje, 1500 S. 50 Ave., Cicero, IL. Mišių laikas bus praneštas vėliau. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Maloniai kviečiame dalyvauti laidotuvėse ir prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdusi šeima

Kuratko-Nosek Funeral Home, 2447 S. DesPlaines Ave., North Riverside, IL 60546, tel. 708-447-2500

Gyvenimas tarsi žvakė
Sužibo, sutirpo, užgeso...

Senam klasės draugui

A † A PRANUI PRANCKEVIČIUI

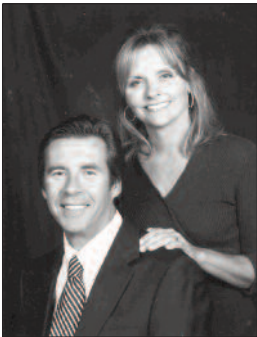
išėjus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiu šeimą ir artimuosius.

Linas Regis

Palos-Gaidas FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

SKAITYKITE „DRAUGĄ“
GREIČIAU! —
WWW.DRAUGAS.ORG

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Kitą savaitę „Draugas” išeis du kartus – birželio 30 d. (antradienio laida) ir liepos 2 d. (ketvirtadienio–šeštadienio laida). Sveikiname skaitytojus su artėjančia JAV Nepriklausomybės diena!

■ Ar jau nusipirkote bilietus į Dainų šventės renginius? Pasveikinti dalyvių atvyksta LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, tarp kitų garbingų svečių šventėje ir pokilyje dalyvaus buvusi JAV ambasadorė Lietuvoje Anne Derse bei NBA žvaigždė Bill Walton. Nelikite nuošalyje!

■ JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius liepos 1 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite dokumentinį filmą, sukurtą remiantis XX amžiaus slaptųjų archyvų medžiaga.

■ Liepos 6 d., pirmadienį, 1 val. p. p. kviečiame visus vieningai giedoti Lietuvos himną prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke, kur bus iškelta lietuviška trispalvė. Pasipuoškite lietuviška atributika. Po himno giedojimo parapijos salėje bus vaišės.

X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės „Padainuosim dainų dainelę” renginiai

***Pentktadienį, liepos 3 d., 8 val. v.** St. James katedroje koncertuos specialiai į šventę pakviesti trys įžymūs chorai iš Lietuvos – Vilniaus mokytojų namų mišrus choras „Bel Canto”, Kauno berniukų ir jaunuolių choras „Varpelis” bei Vilniaus Balio Dvariono muzikos mokyklos mergaičių choras „Viva Voce”.

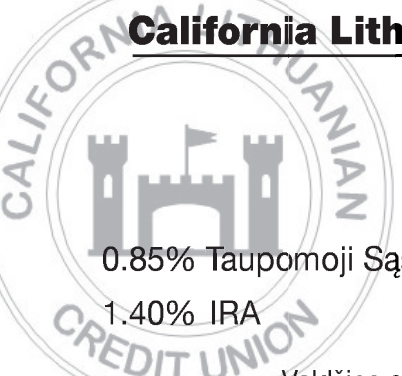
***Šeštadienį, liepos 4 d., 8:30 val. v.** Vic teatre pasirodys „Capella’A” grupė, kurioje dainuoja ir į šventę atvykstanti garsi Lietuvos dainininkė Rasa Serra. Po koncerto – šokiai.

*** Sekmdienį, liepos 5 d., 1 val. p. p.** UIC paviljone įvyks pagrindinis savaitgalio renginys – Dainų šventė. Po šventės, 7 val. v., Sheraton Chicago viešbutyje – pokylis ir šokiai.

* Visas tris dienas Sheraton Chicago viešbučio 4-ame aukšte vyks mugė, kuriai prekeiviai registruojasi šventės interneto svetainėje. Čia rasite visko – nuo įvairiausių suvenyrų iki skanėstų. Mugė veiks:

liepos 3 d., penktadienį, 10 val. r. – 9 val. v.
liepos 4 d., šeštadienį, 10 val. r. – 9 val. v.
liepos 5 d., sekmdienį, 10 val. r. – 12 val. p. p. ir 5 val. p. p. – 10 val. v.

Bilietus nusipirksite ir visą reikalingą informaciją rasite šventės interneto svetainėje: dainusvente.org

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

0.85% Taupomoji Sąskaita	2.00% 3 Metų CD
1.40% IRA	2.25% 3 Metų IRA CD

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

www.draugas.org/kalendorius.html

Beverly Shores, Indiana: parduo-damas unikalų, su vaizdu į Michigan ežerą, žemės sklypas (31.024 SF). Kaina – **\$595,000** Pasiteirauti tel. **312-623-6100** (angliškai) arba **773-818-3981** (lietuviškai)

PARODA

ATVERSIM DAINŲ ŠVENČIŲ SKRYNIĄ

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ
DAINŲ ŠVENČIŲ ISTORIJA

2015 m. liepos 3-4 d.
Sheraton Chicago Hotel & Towers, antro aukšto fojė
301 East North Water Street, Chicago, IL 60611

Liepos 5 d., sekmdienį
University of Illinois at Chicago Pavilion
525 S. Racine Street, Chicago, IL 60607

Liepos 5 d., sekmdienį, nuo 7 val. v.
Sheraton Chicago Hotel & Towers, antro aukšto fojė
301 East North Water Street, Chicago, IL 60611

Liepos 6 d., pirmadienį, 7 val. v.
Lietuvių dailės muziejus, PLC
14911 127th Street, Lemont, IL 60439

KVIEČIAME Į PARODĄ

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras paruošė parodą apie turtingą Šiaurės Amerikos lietuvių dainų švenčių istoriją. Š. m. liepos 3–5 d. paroda bus pristatyta jubiliejinėje X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventėje Čikagoje, liepos 6 d. – Lietuvių dailės muziejuje Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Parodą remia JAV Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių Fondas. Kviečiame apsilankyti!

LTSC administracija

Annuity. Planning for your financial future.

TRINITY FLEX I Flexible Premium Deferred Annuity Interest Rate 3.50% APY*	TRINITY MAX I Single Premium Deferred Annuity Interest Rate 3.10% APY*	TRINITY MAX III Single Premium Deferred Annuity Interest Rate 3.05% APY* for 3 Years
* Interest Rate assumes no withdrawals. After the initial 1 year guaranteed period, Interest Rate is subject to change on an annual basis. The minimum guaranteed Interest Rate is 1.50%. 7 Year Surrender Charge. 15% Free Annual Withdrawal.	* Interest Rate assumes no withdrawals. After the initial 1 year guaranteed period, Interest Rate is subject to change on an annual basis. The minimum guaranteed Interest Rate is 3.00%. 5 Year Surrender Charge. 15% Free Annual Withdrawal.	* Interest Rate assumes no withdrawals. After the initial 3 year guaranteed period, Interest Rate is subject to change on an annual basis. The minimum guaranteed Interest Rate is 3.00%. 3 Year Surrender Charge.

Algis Mikėnas – Financial Growth Advisors – 630-968-7800
Kalbu lietuviškai

TRINITY FLEX I policy is a flexible premium deferred annuity. Policy form series TL FLEX I 04-12 or state equivalent. TRINITY MAX I policy is a single premium deferred annuity. Policy form series TL MAX I 04-12 or state equivalent. TRINITY MAX III policy is a single premium deferred annuity. Policy form series TL MAX III 04-12 or state equivalent. Trinity Flex I, Trinity Max I and TRINITY MAX III policies are underwritten by Trinity Life Insurance Company, Tulsa, OK. Other limitations and exclusions may apply. Not available to residents of all states. (Ann-Ad 10-13)

HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

Monday	closed
Tue - Fri	10am - 8pm
Saturday	10am - 4pm
Sunday	11am - 5pm

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882